

Ratitovška obzorja

Časopis za občino Železniki | April 2021 | Letnik 20 | Številka 55

Razpis za vodne ureditve znova objavili

Zaradi uspelega zahtevka za revizijo je Direkcija RS za vode ponovno objavila javno naročilo za izvedbo protipoplavnih ukrepov v Železnikih.

ANA ŠUBIC

Direkcija RS za vode (DRSV) je konec decembra objavila razpis za izvajalca prve faze projekta Protipoplavne ureditve Selške Sore. Za izvedbo vodnogospodarskih ureditev v Železnikih (sklop 2) so se prijavi štiri ponudniki, za cestne ureditve (sklop 1) sedem, trije od ponudnikov pa so se prijavi na oba sklopa. Vodno gospodarsko podjetje (VGP) iz Kranja je v začetku februarja vložilo zahtevek za revizijo, v katerem je ugovarjalo zoper razpisno dokumentacijo v delu, ki se nanaša na zahtevo naročnika, da

Direkcija za vode bo na željo lokalne skupnosti v okviru ureditve zadrževalnika pod Sušo zgradila še kolesarsko stezo do Zalega Loga.

se kot referenčni posel upošteva zaključena gradnja, za katero je bilo izdano uporabno dovoljenje. Državna revizijska komisija je zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila navodila kandidatom za izdelavo prijave v delih, ki se nanašajo na referenčne posle. Preostalih delov dokumentacije, vključno z deli, ki se nanašajo na sklop 1, ni razveljavila.

DRSV je tako ustavil postopek v sklopu 2. Postopka za cestne ureditve (sklop 1) oz.

Na direkciji za vode še vedno računajo, da bodo izvedbo protipoplavnih ukrepov lahko začeli letos poleti.

gradnje obvoznice niso ustavili, so pa 19. marca ponovno objavili javno naročilo za vodne ureditve, upoštevajoč ugotovitve revizijske komisije.

Njeno odločitev je direktor DRSV Roman Kramer na marčevski novinarski konferenci označil za nerazumno. Poudaril je, da bo projekt poplavne varnosti Železnikov zahteven, zato so iskali izvajalce, ki imajo pridobljene reference z uporabnimi dovoljenji. Upa, da zaradi prilagoditve referenčnih pogojev ne bodo dobili manj usposobljenega izvajalca, sicer pa je prepričan, da bodo do konca leta 2023 zagotovili poplavno varnost Železnikov vključno z drugo fazo projekta, ki predvideva zadrževalnik pod Sušo.

Prijave na ponovljenem razpisu za vodne ureditve bodo odpirali predvidoma 21. aprila. "Če na postopek javnega naročanja ne bo pritožb, ki izbor pravnomočnega izvajalca lahko zamaknejo, predvidevamo, da bi bil ta lahko izbran že v začetku poletja," so napovedali na DRSV. Izvajalca izbirajo ločeno za vodne in za cestne ureditve. "Na vsakem sklopu bo izbran najugodnejši ponudnik, ki je teoretično lahko isti za oba sklopa, če bo zadoščal vsem predpisanim pogojem in bo podal najugodnejšo ponudbo."

Protipoplavne ukrepe bodo lahko začeli izvajati po pravnomočni izbiri izvajalca in po pridobitvi pravnomočnega delnega gradbenega dovoljenja. "Trenutno še vedno računamo, da bo to v poletnih mesecih tega leta. Gradnja se bo začela na najbolj dolvodnem delu predvidene investicije v Železnikih – pri Alplesu," so pojasnili na DRSV.

Ob tem potekajo tudi aktivnosti za gradnjo zadrževalnika pod Sušo. "Za drugo fazo trenutno potekajo aktivnosti za pridobivanje pravice graditi – tj. odkupovanje zemljišč in postopek razpisa za izbiro izvajalca za projektiranje ter gradnjo druge faze. Slednji razpis je zaradi pritožbe trenutno sicer v odločanju na Državni revizijski komisiji, vendar pritožba ni ustavila postopka, zato vzporedno tudi teče zbiranje ponudb, ki jih pričakujemo do 12. aprila. Po odločitvi revizijske komisije in po izbiri izvajalca bomo v začetku poletja začeli aktivnosti projektiranja z izbranim izvajalcem," so napovedali na DRSV. Dodali so, da so glede na željo lokalne skupnosti in pobude civilne iniciative v aktivnosti druge faze vključili tudi vzporedno načrtovanje in izvedbo kolesarske steze do Zalega Loga.

KOLOFON: RATITOVŠKA OBZORJA (ISSN C505-8066) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Železniki, Češnjica 48, 4228 Železniki, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (info@g-glas.si, 04/201 42 00). Odgovorna urednica: Ana Šubic (ana.subic@g-glas.si, 031/693 763); Svet glasila: Ana Šubic, Matej Šubic, Nataša Habjan, Valerija Štibelj. Oglasno trženje: Marjan Potočnik (marjan.potocnik@g-glas.si, 051/697 730). Ratitovška obzorja izhajajo od šest- do osemkrat letno, praviloma drugi petek v mesecu, v nakladi 2170 izvodov, brezplačno jih prejema vsa gospodinjstva v občini Železniki. Tisk: Nonparel, d. o. o., Kidričeva cesta 7, 4220 Škofja Loka, distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Ratitovška obzorja so vpisana v Razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1708. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo, pisma bralcev so omejena na 2000 znakov s presledki. Na naslovnici: V čistilni akciji so sodelovali tudi najmlajši. / Foto: Gorazd Kavčič

Naslednja številka bo predvidoma izšla 11. junija 2021. Prispevke zanjo pošljete do 30. maja 2021 na naslov: ana.subic@g-glas.si ali valerija.stibelj@obcina.zelezniki.si.

Zbrali dobri dve toni odpadkov

Spomladanska čistilna akcija je uspela. Potekala je v vseh šestih krajevnih skupnostih. Pridružili so se ji številni občani, ki so pobirali odpadke in urejali okolico.

ANA ŠUBIC

Občina Železniki, krajevne skupnosti (KS), vaški odbori in društva so zadnjo soboto v marcu povabili na spomladansko čistilno akcijo. "Bila je zelo uspešna. Potekala je v vseh krajevnih skupnostih, udeležba je bila velika. Vrečke je sodelujočim priskrbela občina," je povedala Saša Lazar iz občinske uprave. Lani čistilne akcije zaradi koronarazmer niso izpeljali, zato je bilo še toliko bolj pomembno, da so jo tokrat spravili pod streho. Janez Štalec s Komunale Škofja Loka je pojasnil, da so po čistilni akciji z območja občine Železniki odpeljali 2.080 kilogramov odpadkov. Zbrana količina je bila nekoliko večja kot ob preteklih akcijah. Območje Železnikov je čistilo okoli šestdeset občanov, ki so se zbrali pred pošto in kulturnim domom, je povedal eden

Čiščenje brežin vodotokov
/ Foto: Gorazd Kavčič

Podobno kot drugje je tudi v Dražgošah v čistilni akciji sodelovalo veliko otrok.

od koordinatorjev akcije Samo Potočnik, sicer strokovni sodelavec KS Železniki. Vključili so se člani ribiške družine, taborniki, družine z otroki in drugi domačini. Čistili so brežine vodotokov, območje od Studena proti Rovnu, sprehajalne poti Na Kresu, okolico športnega parka v Dašnici ter javnih poti in cest, vključno s tisto proti Podlonku ..., je našteval Potočnik. Večjih problemov niso zaznali, so pa ob cesti proti Podlonku zaznali precej odvrženih smeti: pločevinke, plastenke, embalažo malic, našla se je celo kakšna vrečka z odpadki. Do takšnega neodgovornega ravnanja je Potočnik še posebno kritičen.

Tudi predsednik KS Dolenja vas Jernej Bešter je opozoril na pojavljanje odpadkov na obcestnih površinah – predvsem ob regionalni cesti. "Katastrofa. Ljudje mečejo iz vozil pločevinke, tetrapake, robčke ... K sreči že vzdrževalci ceste relativno redno čistijo te površine, drugače bi bilo stanje še slabše. S tem problemom se verjetno srečujejo tudi drugje," je dejal Bešter. V Dolenji vasi se je akciji pridružilo 25 odraslih in 20 otrok. Sodelovali so člani športnega društva, ribiči, lovci in drugi krajanje. "Bile so tudi mlade družine, kar je pohvalno, saj je treba ozaveščati že otroke," je dodal Bešter. Poleg obcestnih površin do Bukovice so očistili bregove Selške Sore, poskrbeli so za okolico igrišča in spomenika v Dolenji vasi, lovci pa so kot običajno očistili dolino Jablanovice. Po Bešterovih podatkih so nabrali okoli sedem kubičnih metrov mešanih odpadkov in dvesto kilogramov železa.

Na dober odziv je naletela tudi čistilna akcija v Dražgošah, je povedala Lidija Jelenc, predsednica kulturno-turističnega društva. Udeležencev je bilo okoli

šestdeset, od tega veliko otrok. Čistilna akcija je po besedah Jelenčeve povežala celo vas oz. združila KS ter športno, gasilsko in kulturno-turistično društvo. Ženske in otroci so po vasi pobirali odpadke, moški pa so pometli ceste in odstranili pesek, ki je ostal od zimske

V Železnikih so se akciji pridružili tudi taborniki. / Foto: Gorazd Kavčič

službe, ter očistili cestne propuste. Uredili so tudi okolico spomenika in cerkve. V KS Davča se je po podatkih predsednika Igorja Kejžarja akciji pridružilo okoli 43 krajanov. Čistili so po celotnem območju KS. "Zbrali smo deset vreč odpadkov in embalaže. Zdi se mi, da je bilo letos manj odpadkov kot prejšnja leta, predvsem ob cesti, ki gre proti Cerknu, saj je smučišče letos obratovalo zelo kratek čas," je povedal Kejžar.

Svetniki tudi o parkiranju na Prtovču

Občinski svetniki so se na februarski seji med drugim seznanili s potekom sanacije brežine Na plavžu in podprli osnutek pokrajinske zakonodaje.

ANA ŠUBIC

Občinski svet se je sredi februarja sestal na 16. redni seji. Potekala je videokonferenčno, na dnevnem redu pa je bilo tudi nekaj obsežnejših točk, tako da so svetniki "sejali" skoraj štiri ure.

Prisluhnili so predstavnikoma podjetja Eho Projekt Žigi Jerihu in Gregorju Ivniku, ki sta predstavila potek sanacije brežine Na plavžu, na kateri že vrsto let prihaja do proženja kamnitega materiala. Gre za zahteven projekt, s katerim bodo v gozdu nad hišami na območju Na plavžu 1–77 postavili podajno-lovilne sisteme v dolžini 426 metrov. Pogodbeni rok za dokončanje sanacije je konec avgusta. Projekt, vreden 657 tisoč evrov (z DDV), bo s 533 tisoč evri sofinanciralo ministrstvo, preostalo pa bo prispevala občina.

Svetniki so potrdili spremembo načrta razvojnih programov občine za prihodnje leto; vanj so vključili projekt obnove spomenika v Dolenji vasi. Občina se je namreč prijavila na razpis ministrstva za kulturo za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine.

Seznanili so se s projektom Aktivno proti invazivkam, s katerim želi Ljudska univerza Škofja Loka kot vodilni projektni partner informirati in spodbuditi čim več občanov k odgovornemu ravnanju pri problemu širjenja invazivnih tujerodnih rastlin na območju Poljanske in Selške doline. Po ogledu krajšega filma so prisluhnili Sonji Rozman iz Zavoda RS za varstvo narave, ki je spregovorila o širjenju invazivnih tujerodnih rastlin, opozorila na pogoste vrste (japonski dresnik, enoletna suholetnica, topinambur ...) in poudarila, da lahko vsak posameznik prispeva, da je njihov vpliv čim manjši. Priporoča zasajanje domorodnih vrst, namesto tujerodnih in potencialno invazivnih. Če jih že imamo, jih je treba zamenjati ali se vsaj pozanimati, kako preprečiti njihovo širjenje oz. pobeg v naravo. Pomembno je tudi, da ostankov z vrta ne odlagamo v naravo. Občini je priporočila, da naj javne površine zasaja z domorodnimi

vrstami, da naj organizira ali vsaj podpira akcije odstranjevanja invazivnih tujerodnih vrst, da naj jih odstranjuje tudi z občinskih zemljišč in hitro ukrepa ob morebitnem pojavu novih vrst, še posebej na lokacijah gradbišč. Prispevek Sonje Rozman o invazivnih rastlinah objavljamo na straneh 30 in 31.

SOGLAŠAJO Z REGIONALIZACIJO

Predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca je svetnikom predstavil osnutek pokrajinske zakonodaje. "Slovenijo smo razdelili na deset približno enakovrednih pokrajin ter mesti Ljubljana in Maribor kot samostojni pokrajini. Cilj je bil dobiti pokrajine s čim enakovrednejšimi potenciali, da bodo imele vse približno enaka izhodišča," je razložil Kovšca. Prvi razlog za uvedbo pokrajin je decentralizacija države, s čimer želijo omogočiti prekinitev negativnih demografskih trendov, drugi pa približevanje odločanja občinam in disperzija finančne moči države v korist lokalne samouprave. "Pokrajina bo pripravljala dolgoročne strateške razvojne dokumente za ekonomsko, okoljsko in socialno področje in si bo sama določala cilje regionalnega razvoja ter zagotavljala skladen razvoj na celotnem območju pokrajine," je razložil Kovšca. Zagotovil je, da nikaikor ne bo okrnjena lokalna samouprava občin, ki bodo zadržale svoj vir financiranja.

Svetniki so po razpravi sklenili, da občina soglaša z ustanovitvijo pokrajin in teritorialno umestitvijo občine v Gorenjsko pokrajino, prav tako se strinja z njenim poimenovanjem in sedežem v Kranju. Gorenjska pokrajina bi obsegala 18 občin z okoli 204 tisoč prebivalci. Predlagali so tudi odpravo neskladja med 22. in 23. členom osnutka Zakona o pokrajinah ter zmanjšanje števila članov pokrajinskega sveta, in sicer da bi vsaka občina imela enega predstavnika, saj da je treba stremeti k čim cenejšemu upravljanju pokrajin. Kovšca je še povedal, da bodo do junija zbirali mnenja občin, nato pa bodo pripravili predlog pokrajinske zakonodaje, ki naj bi ga predstavili jeseni.

NA PRTOVČU BREZPLAČNO PARKIRANJE ZA GORSKE REŠEVALCE

Svetniki so se precej časa zadržali pri vprašanju, na kakšen način urediti brezplačno parkiranje na Prtovču za gorske reševalce. Gorska reševalna služba (GRS) Škofja Loka je na Občino Železniki naslovila prošnjo, da bi reševalcem omogočili brezplačno parkiranje, pri čemer so navedli vseh 29 aktivnih članov. Občinski svet jim ni ugodil v celoti, saj je brezplačno parkiranje dovolil za tri društvena vozila GRS Škofja Loka in gorske reševalce iz občine Železniki, teh naj bi bilo šest. Svetniki so imeli precej različna stališča: od tega, da dva evra parkirnine ne bi smeli biti vzrok, da reševalci ne bi hodili na Ratitovec na rekreacijo, do tega, da bi morali oprostiti plačila vse reševalce, saj da v gorah opravijo ogromno prostovoljnih ur in da v prostem času na Ratitovcu nabirajo kondicijo, ki jo potrebujejo za intervencije. Svetniki so sklenili še, da lastnici ene od hiš na Prtovču, ki v zimskih mesecih zaradi vremenskih razmer ne more parkirati pred hišo, omogočijo brezplačno parkiranje na parkiriščih ob cerkvi.

Občinski svet je sklenil tudi, da se nestanovanjskim objektom (gostinski in prenočitveni objekti), ki se jim komunalne storitve obračunavajo pavšalno (nimajo vgrajenih vodomerov) v času trajanja epidemije covid-19 (drugi val) ne obračunava okoljske dajatve za odvajanje odpadnih voda in storitev greznice oz. male komunalne čistilne naprave.

Seznanili so se s problematiko ureditve mlinščice v Plnadi, na kar sta opozorila občana. "Iz njunega dopisa se da razbrati neodzivnost lastnikov stare Nikove elektrarne in problem, ki se pojavlja ob prepolni mlinščici – to je zamakanje hiše in tudi mrliških vežic," je svetnikom poročal predsednik komunalnega odbora Janez Thaler. Težave z zamakanjem objektov se pojavljajo ob visokem nivoju vode. Župan Anton Luznar je povedal, da bo malo hidroelektrarno po vsej verjetnosti odkupila direkcija za vode. V tem primeru se ne bi podaljševalo korito mlinščice, ampak bi bilo treba zagotoviti vodo samo za turistične namene.

POMOČ OBČANOM V STISKI

Na občino sta prispeli vlogi za pomoč po nesrečah. Svetniki so soglašali, da Tomažu Benedičiču iz Lajš, ki mu je pogorela hiša, občina iz proračuna nameni sedem tisoč evrov za nakup stanovanja v Železnikih in da z enakim zneskom pomaga še Jerneju Čemažarju iz Davče pri plačilu računov za ostrešje in kritino na gospodarskem poslopju, na katerem se je januarja pod težo snega porušila streha. Svetniki so se odločili tudi, da bodo s svojimi prispevki pomagali Aleksandru Čufarju, ki zaradi vse večje gibalne oviranosti potrebuje hišno dvigalo. Ugotavljali so, da je fotografski mojster iz Železnikov v preteklosti marsikdaj priskočil na pomoč in je s svojimi fotografijami pomembno prispeval k prepoznavnosti Selške doline in Slovenije, zato je prav, da mu to vsaj malo vrnejo.

PATRONAŽNI SESTRI ŽELIJO OBRŽATI

Patronažnima sestrama v občini Železniki bo kmalu potekla koncesija: eni že konec junija in drugi konec januarja prihodnje leto. Kot je poročal župan, zakonodaja omogoča, da jima občina brez javnega razpisa podaljša koncesijo za naslednjih 15 let. Mnenje Osnovnega zdravstva Gorenjske, da jim ne morejo zagotoviti storitve patronažnega varstva v okviru njihovega zavoda, so že pridobili, za podaljšanje koncesije pa je potrebno še pozitivno mnenje Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in soglasje Zbornice zdravstvene in babiške nege, ki ju še pričakujejo.

Svetniki so sklenili, da občina soglašajo z razrešitvijo Jožeta Veternika s funkcije direktorja Osnovnega zdravstva Gorenjske, in sicer s 1. julijem zaradi upokojitve. Na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so Alojzija Demšarja za štiri leta imenovali za predstavnika Občine Železniki v Svet Antonovega vrtca, Uršula Bernik pa bo pet let predstavnica občine v Svetu Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka. V Komisiji za sprejem otrok v Vrtec Železniki so zamenjali predstavnico staršev enote Selca. To je postala Klara Leben Kušar, preostale članice komisije pa so še Alenka Gajgar in Vesna Benedičič kot predstavnici strokovnih delavcev vrtca, Uršula Bernik, ki zastopa starše enote Železniki, Martina Logar iz občinske uprave, ravnateljeva pomočnica Martina Markelj in svetovalna delavka Janja Janc.

POBUDA ZA PARTICIPATIVNI PRORAČUN

Pri svetniških vprašanjih in pobudah je bil Jože Prezl kritičen do dela občinskega redarstva, kar se tiče lokacij merjenja hitrosti in ukrepov v zvezi s parkiranjem. Tomaža Demšarja je zanimalo, ali po zgledu drugih občin tudi v Železnikih razmišljajo o uvedbi participativnega proračuna in ali je bila med stanovalci Na Kresu že izvedena kakšna anketa glede interesa za gradnjo garažne hiše oz. nakup parkirnih mest. Franc Tušek je predstavil pobudo občinskega odbora NSI, da naj občina stopi v stik s Pošto Slovenije glede podaljšanja obratovalnega časa pošte v Železnikih, ki je po zadnjih spremembah odprta trinajst ur na teden manj kot prej, kar se mu zdi nedopustno. Alenka Lotrič je opozorila na nujnost sanacije regionalne ceste Železniki-Kropa. Miran Šturm je občini predlagal, da naj v primeru izgube koncesije za dom starejših v Železnikih čimprej poišče ustrezno parcelo in investitorja, da se bodo lahko prijavili na nov razpis ministrstva za koncesije. Zastavil je tudi več vprašanj glede parkirnine na Prtovču in dal pobudo za zmanjšanje letne tarife za občane Železnikov na 10 evrov.

Nekatera sidra bodo daljša

V okviru sanacije brežine nad naseljem Na plavžu so sredi minulega tedna preizkusili testna sidra načrtovanih podajno-lovilnih sistemov. Kot je pojasnil vodja del Žiga Jeriha iz podjetja Eho Projekt, je testiranje pokazalo, da so na delu brežine v smeri proti Zalemu Logu kamninske podlage globlje in bo zaradi vpetosti sider vanje treba dolžino sider podaljšati na osem metrov. "Na vzhodnem delu brežine v smeri centra Železnikov za zdaj kaže, da spremembe ne bodo potrebe, saj je kamninska podlaga bližje površju in bodo zadoščala od štiri do šest metrov dolga sidra. V nadaljevanju sicer načrtujemo še eno testno sidranje za potrebe izvedbe sider na skrajno vzhodnem delu brežine," je povedal in dodal, da so že začeli vrtati za sidra podajno-lovilnih ograj. Vseh sider bo 172. Ograje bodo postavili na dolžini 426 metrov nad območjem med hišnimi številkami Na plavžu 1–77, visoke bodo od štiri do pet metrov in bodo imele lovilno kapaciteto od tisoč do tri tisoč kilodžulov. Jeriha upa, da jim bo vreme naklonjeno in da bodo dela, ki jih izvajajo s partnerjema Miha Doles, s. p., in podjetjem Kaskader ter podizvajalcem Fenix +, lahko nemoteno potekala. Pričakuje, da jih bodo končali pred pogodbenim rokom, ki je konec avgusta.

Sanacija brežine Na plavžu / Foto: Eho Projekt

Za nadgradnjo šole pet ponudb

Občina Železniki se na razpisu ministrstva za izobraževanje poteguje za nepovratna sredstva za ureditev dodatnih prostorov v mansardi osnovne šole v Železnikih. Odločbe o sofinanciranju še niso prejeli. V želji, da bi se dela v primeru odobritve sredstev lahko čim prej začela, je občina že objavila razpis za izvajalca. Kot je pojasnil župan Anton Luznar, se je prijavilo pet kandidatov, vrednosti njihovih ponudb pa se gibajo med 530 in 600 tisoč evri. Če bo občina na razpisu uspešna, bodo že letos v poletnih mesecih v šolski mansardi uredili multimedijsko učilnico, učilnici za likovni in glasbeni pouk ter nekaj pomožnih prostorov, ob vhodu v šolo pa bodo zgradili še dvigalo. Če jim državnih sredstev ne bo uspelo pridobiti, bodo investicijo po napovedih župana skušali uvrstiti v občinski proračun za prihodnje leto. Občina se sicer skupaj z drugimi občinami na Škofjeloškem in Občino Medvode na razpisu ministrstva poteguje še za sredstva za dograditev dodatnih prostorov na OŠ Jela Janežiča Škofja Loka.

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje obnove sakralne stavbne dediščine
v občini Železniki za leto 2021.**

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila ter v sprejemni pisarni Občine Železniki

(kontakt: Martina Logar, 04/500 00 15).

Rok za oddajo prijav je najpozneje do vključno **7. 6. 2021.**

mag. Anton Luznar, župan

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje prenove stavbne dediščine
v občini Železniki za leto 2021.**

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila ter v sprejemni pisarni Občine Železniki

(kontakt: Martina Logar, 04/500 00 15).

Rok za oddajo prijav je najpozneje do vključno **7. 6. 2021.**

mag. Anton Luznar, župan

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje programov športa v občini
Železniki za leto 2021.**

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila ter v sprejemni pisarni Občine Železniki

(kontakt: Martina Logar, 04/500 00 15).

Rok za oddajo prijav je najpozneje do vključno **17. 5. 2021.**

mag. Anton Luznar, župan

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje ljubiteljskih kulturnih dejavnosti
v občini Železniki za leto 2021.**

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila ter v sprejemni pisarni Občine Železniki

(kontakt: Martina Logar, 04/500 00 15).

Rok za oddajo prijav je najpozneje do vključno **17. 5. 2021.**

mag. Anton Luznar, župan

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje mladinskih dejavnosti
v občini Železniki za leto 2021.**

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila ter v sprejemni pisarni Občine Železniki

(kontakt: Martina Logar, 04/500 00 15).

Rok za oddajo prijav je najpozneje do vključno **17. 5. 2021.**

mag. Anton Luznar, župan

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje programov humanitarnih in invalidskih
organizacij v občini Železniki za leto 2021.**

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila ter v sprejemni pisarni Občine Železniki

(kontakt: Martina Logar, 04/500 00 15).

Rok za oddajo prijav je najpozneje do vključno **17. 5. 2021.**

mag. Anton Luznar, župan

Za Toplarno iščejo strateškega lastnika

Nameri podjetij Alples, Domel in Niko, da prodajo lastniške deleže v Toplarni Železniki, se je pridružila tudi občina.

ANA ŠUBIC

Občinski svet se je marca sestal na videokonferenčni izredni seji. Tri največja podjetja na Selškem so namreč sredi februarja na občino naslovila namero za prodajo lastniških deležev v Toplarni Železniki. Alples ima 31,5-odstotni delež, Domel 13,9- in Niko 13,3-odstotnega (skupaj 58,7 odstotka). Občino, ki je s 36,6 odstotka največja lastnica Toplarne, so direktorji podjetij pozvali, naj se opredeli glede (ne)uveljavljanja predkupne pravice in jim sporoči, ali je morda tudi sama pripravljena prodati svoj delež, da bodo pri prodaji nastopili enotno. O tem so svetniki razpravljali na izredni seji. Odločili so, da se občina odreče predkupni pravici in da bo skupaj z drugimi družbeniki prodala še svoj lastniški delež.

Glede pogojev prodaje so direktorji v omenjenem dopisu med drugim navedli, da je višina kupnine za stoo odstotni delež Toplarne 1,4 milijona evrov, da mora pod dosedanjimi pogoji še vsaj deset let sprejemati ostanke iz Alplesove proizvodnje in da ne bo sprejemala odslužene in okoljsko sporne kurjave od drugega. Od novega lastnika tudi pričakujejo, da bo še naprej vlagal v razvoj Toplarne, da bo zagotavljal stalno oskrbo s toplotno energijo po konkurenčnih pogojih, sicer pa so vsa tri podjetja pripravljena podpisati desetletno odjemno pogodbo ob pogoju konkurenčne cene ter stabilne in kakovostne oskrbe.

TOPLARNA TRENUTNO NA RAZPOTJU

Dejavnost Toplarne omenjenim podjetjem ni pisana na kožo, zato so pripravljene prodati svoje deleže, če bodo našli ustreznega kupca, je na seji pojasnil direktor Alplesa Velko Gortnar, sicer tudi predsednik nadzornega sveta Toplarne. "Podjetja smo finančno pomagala postaviti Toplarno na noge. Sedaj deluje že več kot dvajset let in je dejansko skrajni čas, da se podjetja umaknemo iz te zgodbe. Toplarna je samostojno podjetje in jo moramo pustiti, da se razvija naprej. Zagonskega vetra ji lahko da neki specialist, ki se ukvarja s toplotno energijo," je poudaril direktor Nika Rado Čulibrk. "Energetika ni naša strateška dejavnost," je dejal direktor Domela Matjaž Čemažar in dodal, da je Toplarna trenutno na razpotju. Pred kratkim se je namreč iztekla podpora za soproizvodnjo elektrike. Direktor Toplarne Štefan Beznik je na razpisu uspel z novo soproizvodnjo, ki bi bila podprta z državno subvencijo. A če se želijo odzvati na razpis, to za sabo potegne štirimilijonsko investicijo v nov kotel, s čimer bi se proizvodnja toplotne energije bistveno povečala. Ob trenutnem odjemu takšna soproizvodnja ni ekonomsko upravičena, zato se sedanji lastniki v investiciji ne vidijo in iščejo strateškega lastnika, ki bo poleg oskrbe s toplotno energijo razvil še dodatno dejavnost, npr. predelavo biomase ali sušilnico, je razložil Čemažar.

ZA NAKUP PREJELI TRI NEZAVEZUJOČE PONUDBE

Za nakup Toplarne se je zanimalo pet kandidatov, na koncu pa so prejeli tri nezavezujoče ponudbe. Vsi trije zainteresenti si po besedah župana Antona Luznarja želijo, da se tudi občina

umakne iz lastništva. Dve ponudbi sta prišli iz Selške doline in s tega vidika se mu zdi prodaja precej sprejemljivejša. Če se občina ne bi odločila za prodajo svojega deleža in bi kupec v nadaljevanju vlagal v Toplarno, bi se občinski delež zmanjševal, je opozoril župan.

Čeprav je glavšina svetnikov soglašala z neveljavljanjem predkupne pravice občine in prodajo občinskega deleža v Toplarni, so se v razpravi pojavili različni pomisleki. "Kaj, če se bodočemu lastniku nekaj zalomi in se nenadoma prekine dobava toplotne energije," se je spraševal Janez Thaler in dodal, da v NSi podpirajo prodajo občinskega deleža pod pogojem, da se prihodnji lastnik s pogodbo čim bolj zaveže k odgovornemu in gospodarnemu ravnanju s Toplarno, da bodo odjemalci ohranili zaupanje vanjo. Od Toplarne so odvisni mnogi občani, oskrbuje tudi podjetja in številne družbene objekte, zato je treba natančno preučiti namere kupcev, da ne bo storjena napaka, je opozoril Božo Prezelj. Tomaž Demšar upa, da bo v primeru prodaje novi lastnik domačin in da bo cena za odjemalce ostala konkurenčna. Blaž Vrhunc je predlagal, da naj občina in podjetja obdržijo svoje deleže ter poiščejo strateškega investitorja in ne kupca, Branka Krek Petrina pa, da naj občina uveljavlja predkupno pravico in vloži energijo v vodenje Toplarne.

PRODAJA LE, ČE BODO NAŠLI USTREZNEGA KUPCA

Ob pomislekih o morebitni prekinitvi oskrbe je direktor Alplesa povedal, da je Toplarna že sedaj dolžna zagotavljati toplotno energijo, zato imajo za ta namen rezervni kotel. Ob podelitvi koncesije je koncesionar zavezan k zagotavljanju neprekinjene oskrbe, zato po njegovem ne bi smelo biti težav. Direktorja Domela in Nika sta dodala, da se bodo za prodajo odločili le, če bodo našli ustreznega in zanesljivega strateškega partnerja, ki bo imel vizijo za nadaljnji razvoj Toplarne.

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

**za sofinanciranje turistične dejavnosti društev v občini
Železniki za leto 2021.**

Vsebinska javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila ter v sprejemni pisarni Občine Železniki (kontakt: Valerija Štibelj, 04/500 00 23).

Rok za oddajo prijavi je najpozneje do vključno **17. 5. 2021.**

mag. Anton Luznar, župan

Odzivnost v Svit v Železnikih nad povprečjem

Marec je bil mednarodni mesec boja proti raku debelega črevesa in danke (RDČD), ko ozaveščajo o pomenu preprečevanja in zgodnjega odkrivanja te bolezni. Kot so povedali na kranjski območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje, je bil RDČD na Gorenjskem leta 2017 tako pri ženskah kot pri moških po pogostosti med raki na četrtem mestu. Podatki o razširjenosti raka se v Sloveniji zbirajo v Registru raka.

Zaradi zahtevnosti zbiranja in analize podatkov do njihove končne objave traja od dve do tri leta. Tako so zadnji dokončni podatki dostopni za leto 2017, ko je bilo na Gorenjskem novo odkritih 130 RDČD; 82 pri moških in 48 pri ženskah. Istega leta je zaradi tega raka umrlo 46 moških in 20 žensk. Program Svit je državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter RDČD. S tem programom se zmanjšuje

število na novo zbolelih oziroma raka odkrivajo v zgodnejših stadijih, kar bolniku omogoči učinkovitejše spopadanje z boleznijo, posledično se izboljša kakovost njegovega življenja. Program Svit je lani dosegel ciljno 70-odstotno odzivnost na Gorenjskem le v občinah Železniki, Gorenja vas - Poljane, Žiri, Škofja Loka in Šenčur. V občini Železniki je bila odzivnost v Svit 78,9-odstotna (slovensko povprečje je 64,6 odstotka).

OBČINA ŽELEZNIKI

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja

Na podlagi 8. člena Odloka o podelitvi priznanj občine Železniki (Uradni list RS, št. 87/12, 14/19) in na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja objavlja župan občine Železniki

RAZPIS

ZA ZBIRANJE POBUD ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŽELEZNIKI V LETU 2021

Priznanja in nagrade občine Železniki so:

1. naziv častni občan,
2. plaketa občine,
3. priznanja občine:
  - a) priznanje občine za izjemne dosežke,
  - b) priznanje za življenjsko delo prostovoljcev,
  - c) priznanje za aktivno delovanje društev.

Razpis za podelitev naziva častni občan se objavi zadnje leto v 4-letnem mandatu občinskega sveta, to bo v letu 2022.

PLAKETO OBČINE podeljuje občinski svet posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom ter drugim organizacijam ali skupnostim:

- za večletne izjemne uspehe na posameznih področjih družbenih dejavnosti in gospodarstva,
- za dosežke trajnega pomena,
- ob izredno humanem in poštvovalnem dejanju,
- ob življenjskem ali delovnem jubileju,
- ob drugih posebnih in pomembnih primerih, ki prispevajo k razvoju in ugledu občine Železniki.

Podelita se največ dve plaketi letno.

Plaketo občine se podeli na slavnostni seji občinskega sveta s posebno listino, ki vsebuje besedilo sklepa o podelitvi plakete občine Železniki.

Nagrajenec prejme tudi pisno utemeljitev plakete.

PRIZNANJA OBČINE

a) Priznanje občine za izjemne dosežke se podeli posameznikom, podjetjem, zavodom, društvom ter drugim organizacijam

ali skupnostim za enkratne izjemne dosežke v zadnjem letu, kot vzpodbudo za nadaljnje strokovno delo oz. aktivnosti na posameznih področjih delovanja ter dejanja, ki se odražajo v humanitarnem odnosu do soljudi.

b) Priznanje za življenjsko delo prostovoljcev se podeli za življenjsko delo prostovoljcev, s poudarkom na neopaženih, manj izpostavljenih osebah.

c) Priznanje za aktivno delovanje društev se podeli aktivnim društvom za okrogle obletnice delovanja.

Podelijo se največ tri priznanja letno, s tem da se priznanja za aktivno delovanje društev ne štejejo v to kvoto.

Priznanje občine se podeli na slavnostni seji občinskega sveta s posebno listino, ki vsebuje besedilo sklepa o podelitvi priznanja. Nagrajenec prejme tudi pisno utemeljitev priznanja.

Občinskemu funkcionarju (članu občinskega sveta, županu, podžupanu) ne more biti podeljeno priznanje občine Železniki (naziv častni občan, plaketa, priznanje) v času, ko opravlja to funkcijo.

Pobudniki za podelitev priznanj občine Železniki so lahko občani, skupine občanov, politične stranke, krajevne skupnosti, podjetja in druge organizacije in skupnosti.

Pobude za podelitev priznanj in nagrad občine Železniki morajo vsebovati podatke o kandidatih (ime in priimek oziroma naziv pravne osebe in naslov), predlog za vrsto občinskega priznanja in pisno utemeljitev.

Pobudniki morajo preveriti, če se kandidat strinja s kandidaturjo in da dovoljuje objavo svojih osebnih podatkov (pisno soglasje kandidata bo občina pridobila sama naknadno).

Upoštevane bodo vse pobude s pisno utemeljitvijo, ki bodo predložene najkasneje do vključno ponedeljka, 3. maja 2021, do 15.00 ure na naslov: Občina Železniki, Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, Češnjica 48, 4228 Železniki, v zaprti ovojnici s pripisom "NE ODPRAJ - PRIZNANJA OBČINE"

Železniki, 22. 3. 2021

Št.: 094-1/2021-001

ŽUPAN OBČINE ŽELEZNIKI:
mag. Anton LUZNAR

Proti covidu-19 cepili že okoli tisoč tristo občanov

Prvi odmerek cepiva je prejelo okoli tisoč občanov Železnikov, oba odmerka pa skoraj tristo. Doslej so cepili predvsem starejše od sedemdeset let in kronične bolnike.

ANA ŠUBIC

Podatki glede števila aktivno okuženih v občini Železniki so zadnje tedne precej spodbudni. Po podatkih Covid-19 Sledilnika število aktivno okuženih upada, minuli petek jih je bilo denimo deset, sicer pa so okužbo z novim koronavirusom doslej potrdili pri nekaj več kot 820 občanih. Realno število tistih, ki so covid-19 preboleli, je seveda višje, saj se nekateri kljub simptomom niso šli testirati ali pa so bolezen preboleli nevede. "Veliko jih je covid-19 že prebolelo, precej pa je bilo tudi že cepljenih, zato je v zadnjem času manj potrjenih okužb," ugotavlja zdravnik Branko Košir. Hkrati opozarja, da je treba kljub temu še naprej upoštevati preventivne ukrepe za preprečitev širjenja koronavirusa.

Starejše občane Železnikov so sprva cepili v Zdravstvenem domu (ZD) Škofja Loka. "Do 28. marca je bilo v občini Železniki skupno število cepljenih 908. Prvi odmerek cepiva je prejelo 648 občanov, oba odmerka pa 260," je povedal direktor ZD Škofja Loka Aleksander Stepanović. S povečevanjem količine dobavljenega cepiva so nato konec marca cepljenje prevzeli družinski zdravniki v Železnikih. "Kljub temu bodo tisti, ki so bili prvič cepljeni v Škofji Loki, tam prejeli tudi drugi odmerek," je povedal zdravnik Branko Košir. Pod okriljem Ambulante Košir so pretekli mesec cepili okoli sedemdeset zaposlenih v šoli in vrtcu, konec marca pa so začeli še cepljenje starejših občanov in kroničnih bolnikov. Doslej je interes izrazilo več kot tristo občanov, s prvim odmerkom so jih cepili 284. Tem je treba prišteti še paciente zdravnice Ane Marn Vodovnik. Do minulega petka je bilo s prvim odmerkom cepljenih 75 njenih pacientov, z obema odmerkoma pa 36. Na cepljenje se jih je v njeni ambulanti prijavilo 318. "Doslej smo cepili starejše od sedemdeset let in skupine posebej ranljivih kroničnih bolnikov," je povedala.

Tudi dr. Košir je povedal, da jim je uspelo precepiti večino prijavljenih občanov, starejših od sedemdeset let, prav tako večino kroničnih bolnikov. Sprva so vsi zdravniki cepili v zdravstvenem domu, zaradi lažjega poteka pa je nato Ambulanta

Košir minuli teden cepljenje preselila v dvorano na Češnjici. "Prioriteta ostaja cepljenje starejših, ti so najbolj ogroženi. Tisti, ki bi se želeli cepiti, se morajo naročiti pri osebnem zdravniku. Starostniki bodo hitro prišli na vrsto, saj jih bomo kljub kasnejši prijavi obravnavali prednostno," je razložil Košir. Če bodo v tem in prihodnjem tednu prejeli napovedano količino cepiva, bodo po njegovih napovedih do sredine aprila imeli precepljene prijavljene občane nad 65 let, nato pa bo prišla na vrsto še preostala populacija. Nadaljevali bodo tudi cepljenje zaposlenih v t. i. kritični infrastrukturi: poleg zdravstvenega osebja in šolnikov, ki so jih že cepili, so to še zaposleni v policiji, civilni zaščiti, politiki in drugih službah, pomembnih za delovanje države, je razložil Košir.

Če se je zgodilo, da se je kakšen občan premislil glede cepljenja, so se po besedah Koširja takoj odzvali in na cepljenje hitro povabili drugega čakajočega občana. "Na ta način je prišlo na vrsto tudi nekaj mlajših občanov, a se mi zdi to bolje, kot da bi cepivo zavrgli. Bilo je tudi nekaj občanov, ki se niso želeli cepiti z AstraZeneco in tudi v tem primeru smo na cepljenje povabili nekoga, ki ni imel zadržkov glede tega cepiva," je pojasnil in dodal, da v Železnikih cepijo še s cepivom Pfizer.

So stranski učinki pogosti? "Nekaj učiteljev, cepili smo jih v petek, je imelo konec tedna nekaj težav, a so bili kljub temu v ponedeljek vsi v šoli. Tudi nekateri drugi so imeli nekaj stranskih učinkov, kot sta povišana telesna temperatura in občutek nemoči, vendar je to povsem normalna reakcija organizma na cepivo. Mislim, da so tudi ljudje sedaj spoznali, da to ni nič posebnega," je odvrnil Košir. V zadnjem času zaznava porast prijav na cepljenje, predvsem med mlajšo populacijo. V kontejnerju pred zdravstvenim domom še vedno poteka tudi testiranje na koronavirus s hitrimi antigenskimi testi, in sicer ob delavnikih med 12.30 in 13. uro. Za zdaj so ohranili tudi testiranja ob ponedeljkih, sredah in petkih od 7. do 9. ure ter v soboto od 7.30 do 10. ure. Če bo interes upadel, bodo termine prilagodili potrebam. Ažuren urnik testiranja je dostopen na občinski spletni strani.

Ambulanta Košir je cepljenje preselila v dvorano na Češnjici.

Cepljenje zaposlenih na Osnovni šoli Železniki / Foto: Gorazd Kavčič

Strategija trženja in marketing na internetu

Razvojna agencija Sora v okviru projekta SPOT svetovanje Gorenjska vabi na usposabljanje Strategija trženja in marketing na internetu. Potekalo bo na videokonferenčni platformi Zoom, in sicer v ponedeljek, 10. maja, od 17.00 do 19.15 ter naslednja dva dneva: v torek med 17. in 20. uro ter sredo od 17.00 do 19.15. Predaval bo Matej Kalan, ustanovitelj agencije za digitalni marketing Forward. Vsebina prvega dela bo, kako postaviti spletno stran in kako poskrbeti, da se bo prikazovala v iskalnikih, zakaj se odločiti za spletno stran, koraki do nje (izbira domene, izbira gostovanja, izbira CMS-sistema, Sitemap, vsebina), dizajn spletne strani, kaj je SEO-optimizacija, osnovni pojmi (meta opisi, page speed, rich snippets ...) in search console. V drugem delu se bodo udeleženci posvetili uporabi spletnih orodij in oglaševanju z Googlovimi oglasi: Google My Business, Google Analytics, Google Tag Manager, Digitalna Garaža, Oglaševanje na Google Ads (Prikazni in Iskalni oglasi) in druga orodja. V tretjem delu se bodo osredotočili na promocijo na družbenih omrežjih: oglaševanje na Facebook Ads in LinkedIn Ads ter Social objave (Facebook, Instagram, LinkedIn). Usposabljanje je brezplačno. Za vse prijavitelne je obisk vseh treh dni usposabljanja obvezen. Število mest je omejeno. Dodatne informacije in obvezne prijave: spletna stran Razvojne agencije Sora www.ra-sora.si (Novice in dogodki).

Ugodni krediti za podjetja in dopolnile dejavnosti na kmetijah

Razvojna agencija Sora obvešča, da je v okviru Kreditne sheme, v katero svoja finančna sredstva združujejo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri ter Območna obrtno-podjetniška zbornica Škofja Loka, odprt javni razpis za dolgoročne in kratkoročne kredite, ki se dodeljujejo podjetjem in dopolnilnim dejavnostim na kmetijah iz omenjenih občin. Dolgoročni krediti se v okviru javnega razpisa dodeljujejo za obdobje do desetih let, in sicer po obrestni meri 6-mesečni EURIBOR + 2,5 odstotka. Na voljo so za nakup stavbnega zemljišča in njegovo komunalno opremo, nakup, graditev in adaptacijo poslovnih prostorov ter nakup opreme in kmetijske mehanizacije. V okviru razpisa je možno pridobiti največ sto tisoč evrov dolgoročnega kredita. Prav tako so v okviru Kreditne sheme na voljo sredstva za kratkoročne kredite, ki so namenjeni financiranju tekočega poslovanja. Do vrednosti petdeset tisoč evrov jih je možno za obdobje do enega leta pridobiti po obrestni meri 2,5 odstotka, nominalno. Za podrobnejše informacije so na voljo na Razvojni agenciji Sora, Poljanska c. 2, Škofja Loka, tel. št. 04 50 60 220.

Vračila državnih pomoči in ukrepi za podjetja, povezani z epidemijo

Razvojna agencija Sora v okviru projekta SPOT svetovanje Gorenjska vabi na brezplačno spletno delavnico Vračila državnih pomoči in trenutno veljavni ukrepi za podjetja, povezani z epidemijo covid-19. Delavnica, ki jo bo vodila mag. Nina Scortegagna Kavčnik, bo potekala v četrtek, 22. aprila, od 17.00 do 19.15 na videokonferenčni platformi Zoom. Dodatne informacije in obvezne prijave: www.ra-sora.si (novice in dogodki).

ODPADNA EMBALAŽA	OSTALI ODPADKI	BIOLOŠKI ODPADKI
		
V ZABOJNIK SPADA?	V ZABOJNIK SPADA?	V ZABOJNIK SPADA?
<p>EMBALAŽA ZA ŽIVILA (kartonska embalaža mleka, sokov -TETRAPAK), PLASTIČNE VREČKE IN FOLIJE, PLASTIČNI KOZARCI IN LONČKI, KOVINSKA EMBALAŽA (pločevinke vseh vrst),...</p> <p><u>VSA EMBALAŽA NAJ BO PREDHODNO IZPRAZNJENA!</u></p>	<p>HIGIENSKI VLOŽKI in TAMPONI, UPORABLJENI SANITETNI IZDELKI, ŽVEČILNI GUMI, CIGARETNI OGORKI, ODPADKI IZ TEKSTILA, USNJA, SMETI OD POMETANJA, ...</p>	<p>PAPIRNATI ROBČKI IN BRISAČKE, KUHINJSKI ODPADKI, ZELENJAVNI ODPADKI, OLUPKI IN OSTANKI SADJA, ČAJNE VREČKE, KAVNE USEDLINE, ...</p>
<p>Komunala Škofja Loka d. o. o. Kidričeva cesta 43a 4220 Škofja Loka</p>	 <p>Komunala Škofja Loka</p>	<p>E-pošta: info@komunalaskofjaloka.si Telefon: 04 50 23 500 Spletna stran: www.komunalaskofjaloka.si</p>

Spodbude za pridobitev okoljskih in trajnostnih znakov

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je sredi marca objavilo javni razpis za spodbujanje uvajanja okoljskih in trajnostnih znakov za turistične nastanitve in gostinske ponudnike. Na voljo je 150 tisoč evrov. Z razpisom želijo pravne in fizične osebe, društva in druge subjekte javnega in zasebnega prava, ki delujejo na področju turizma in gostinske ponudbe, spodbuditi k uvajanju ekološkega oziroma trajnostnega menedžmenta ter ekoloških ali trajnostnih standardov v turističnih nastanitvenih objektih in gostinskih obratih. Ministrstvo bo sofinanciralo stroške pridobitve mednarodno uveljavljenega okoljskega ali trajnostnega znaka in stroške, povezane s promocijo konkurenčne prednosti turističnega oz. gostinskega ponudnika, ki jo je s tem pridobil. Višina sofinanciranja upravičenih stroškov je lahko največ pet tisoč evrov za posamezni objekt in znak. Vloge je možno oddati do 5. maja oz. 8. septembra v drugem roku.

Po opravkih s Prostoferjem

Projekt Prostofer, ki se mu je lani jeseni pridružila tudi Občina Železniki, omogoča brezplačne prevoze starostnikov do zdravstvenih ustanov in po drugih opravkih. Uporabniki, ki potrebujejo prevoz, se morajo zanj dogovoriti na brezplačni telefonski številki 080 10 10, ki je na voljo vsak delavnik med 8. in 18. uro. Prevozi so možni od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam uporabnika. Prevozi potekajo ob upoštevanju ukrepov za preprečitev širjenja koronavirusa.

Uspešna prodaja v spletni trgovini

Razvojna agencija Sora v okviru projekta SPOT svetovanje Gorenjska vabi na spletni dogodek z izmenjavo dobrih podjetniških praks z naslovom Kako uspešno prodajati izdelke s pomočjo spletne trgovine (Podjetniška zgodba: Džungla plants, d. o. o.). Dogodek bo potekal v sredo, 14. aprila, od 17.00 do 19.15 na videokonferenčni platformi Zoom. Podjetje Džungla plants se lahko pohvali z eno izmed najhitreje rastočih spletnih trgovin v Sloveniji, ki se ukvarja s prodajo sobnih rastlin na spletu. Ustanovili sta ga Tilen Mucik in Tjaša Jarc, lani spomladi v času prvega vala epidemije. Več o podjetju na dzungla-plants.com. Prijave na dogodek so obvezne. Dodatne informacije in e-prijavnica so na voljo na www.ra-sora.si (Novice in dogodki). Število mest je omejeno. Dogodek je za udeležence brezplačen, ker je projekt SPOT svetovanje Gorenjska sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter javne agencije Spirit Slovenija.

Čipkarski dnevi konec junija

Letos bodo potekali 59. Čipkarski dnevi v Železnikih. Izpeljati jih nameravajo med 23. in 27. junijem. "Organizatorji se bomo po najboljših močeh potrudili, da bo svoj praznik praznovala tudi čipka. V okviru evropskega projekta bodo na dogodku prisotne tudi številne mednarodne delegacije. Glede na navodila NIJZ bomo pripravili program, ki nam ga bo v okviru naših zmožnosti uspelo tudi izvesti. Se vidimo v Železnikih, na Čipkarskih," je sporočil predsednik Turističnega društva Železniki Tomaž Weiffenbach.

VSEŽIVLJENJSKO VAROVANJE NARAVE

Ljudska univerza Škofja Loka je s februarjem začela izvajati aktivnosti, organizirane v sklopu projekta Vseživljenjsko varovanje narave. Partnerji v projektu so še Drevesnica Zakotnik, Turistično društvo Žirovski Vrh in Mizarstvo Simon Drlink.

Zavedanja lastnega vpliva na okolje je med ljudmi vedno več. Zavedamo se negativnih posledic onesnaževanja, zmanjka pa spodbude k akciji. Z ozaveščanjem ter konkretnimi akcijami bomo ljudi spodbudili k njihovem doprinosu pri ohranjanju narave. To bomo dosegli z **brezplačnimi izobraževanji in delavnicami ponovne uporabe materialov, z izobraževanji o pomembnosti ohranjanja avtohtonih drevesnih vrst, z zasaditvijo avtohtonih sadnih drevesnih vrst in medovitih rastlin ter izdelavo hotelov za žuželke**. Člani Turističnega društva Žirovski Vrh bodo

v okviru projekta **obnovili nosilne objekte na Poti skozi Zalo in jim dodali novo vsebino**, ki bo opozarjala na ohranjanje narave ter biotske raznovrstnosti.

Prve delavnice smo začeli izvajati v marcu. Trenutno je nekaj mest na voljo še pri delavnici izdelave hotelov za žuželke iz lesa. Vabljeni tudi k prijavam za jesenski del, saj se bodo delavnice izvajale do konca leta 2022, ko se projekt zaključuje.

Več informacij in prijavnici obrazec najdete na spletni strani Ljudske univerze Škofja Loka. Prijave so možne tudi po telefonu: 04 506 13 20 ali po e-pošti: gita@lu-skofjaloka.si.

Če želite biti obveščeni o aktualnih izobraževanjih, vas vabimo, da spremljate našo stran na Facebooku ter se na spletni strani Ljudske univerze Škofja Loka naročite na spletne novice.

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja RS 2014 – 2020. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za programsko obdobje 2014 – 2020, je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Za vsebino je odgovorna Ljudska univerza Škofja Loka.

Okusi Škofjeloškega

Povezovanje pridelovalcev in predelovalcev živil in gostincev ter turističnih kmetij v okviru projekta Okusi Škofjeloškega

VANJA BAJD FRELIH, KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD KRANJ

Zametki sodelovanja med lokalnimi ponudniki živil (pridelovalci in predelovalci) in gostinskimi ponudniki (gostinci in turističnimi kmetijami) na Škofjeloškem že obstajajo. Projektni partnerji (Razvojna agencija Sora, Območna-obrtno podjetniška zbornica Škofja Loka, KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj ter Društvo za razvoj podeželja Resje) želimo, da bi se to sodelovanje in povezovanje še okrepilo, saj se zavedamo, da je še veliko neizkoriščenih možnosti, ki bodo na dolgi rok lahko privedle do novih turističnih produktov, torej skupnega uspeha vseh deležnikov projekta in zadovoljstva gostov, ki bodo obiskali gostince in turistične kmetije. Za dosego omenjenega bo treba skozi zgodbo gostom predstaviti, zakaj je vredno, da obišejo prav naše gostince in turistične kmetije, ki vključujejo v svoje jedilnike in hišne specialitete živila iz domačega lokalnega okolja, ki so pridelana in predelana po tradicionalnih postopkih ter brez kemičnih dodatkov, in jih aktivno vključiti v samo kulinarično doživetje, ki se ga bodo še dolgo spominjali in se bodo radi vračali.

Skozi projekt Okusi Škofjeloškega, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja

2014–2020, želimo prenoviti obstoječo kulinarično ponudbo in jo nadgraditi z vključitvijo novih jedi ter hišnih specialitet, ki temeljijo na tradiciji in sodobni kulinariki. S postavitvijo smernic za izbor gostinskih ponudnikov bomo dopolnili izbor obstoječih ponudnikov z novimi gostinci in turističnimi kmetijami, ki so lepo vabljene k sodelovanju. Ti se bodo predstavili s hišnimi specialitetami, ki bogatijo turistično prepoznavnost lokalne kulinarike, na kulinaričnem festivalu, ki bo nov turistični produkt Okusov Škofjeloškega. Zaradi epidemioloških razmer izvedba v letošnjem letu ni mogoča, zato dogodek predstavljamo in ga nameravamo izvesti predvidoma v januarju naslednjega leta. V upanju, da festival obiše čim več obiskovalcev in pokusi hišne specialitete gostinskih ponudnikov, verjamemo, da bodo te navdušile goste in bodo skozi dobro promocijo festivala večkrat naročene pri gostinskih ponudnikih.

V okviru projekta bomo predvidoma jeseni ob ustreznih ukrepih zoper širjenje covid-19 nadaljevali izobraževanja za ponudnike živil in gostinske ponudnike. Prav tako bomo za širšo javnost pripravili delavnico na temo obujanja starih loških jedi in pomena lokalne pridelave hrane.

Vsekakor je želja, da bi gostinci in turistične kmetije tudi v nadaljevanju po zaključenem projektu ponujali na svojih menijih nove jedi in hišne specialitete, ki bodo predstavljene na kulinaričnem festivalu kot tudi drugih priložnostnih dogodkih. Prav tako želimo doseči, da bi se tako gostinci kot turistične kmetije zavedali pomena vključevanja lokalnih živil v svoje jedilnike celo leto. Zato želimo pridobiti informacije od kmetij, katere tržne viške imajo oziroma bodo imele na voljo, v kakšnih količinah in katerem letnem času, da se bodo gostinci in turistične kmetije nanje lahko obrnili za dobavo živil. V nadaljevanju pa bo na osnovi dobrega sodelovanja, medsebojnega spoštovanja in zaupanja med gostinci, turističnimi kmetijami in ponudniki lokalnih živil možno količine surovin in izdelkov še povečati in razširiti njihov asortiman, seveda ob dogovorjeni sprejemljivi ceni živil. Gre torej za obojestransko korist, saj bodo ponudniki živil imeli vnaprej dogovorjene resne kupce za svoje pridelke in izdelke, gostinci in turistične kmetije pa bodo v svoje jedilnike lahko vključevali preverjene, kakovostne sezonske pridelke in izdelke iz lokalnega okolja, kar prinaša posebno dodano vrednost jedem, zaradi katerih se bodo tako domači kot tuji gostje radi vračali in okušali Okuse Škofjeloškega. Pri vsem tem pa je želja ohraniti raznoliko tradicionalno lokalno kulinariko, ki bo dostopna za vse goste, torej za vsak žep.

Verjamemo, da lahko s skupnim sodelovanjem in povezovanjem pridobite vsi deležniki projekta, lokalni pridelovalci in predelovalci, gostinci in turistične kmetije, ki pri tem lahko povečate, razširite ter obogatite svojo ponudbo in posledično s tem povečate tudi turistično prepoznavnost lokalne kulinarike. Če želite sodelovati na kulinaričnem festivalu oziroma biti s prodajo svojih živil del kulinarične zgodbe, se na nas obrnite na e-naslova vanja.bajd-frelih@kr.kgzs.si in kristina.miklavcic@ra-sora.si. Za dodatne informacije pa smo dosegljivi na tel. 04/511 27 01 (Vanja) in 04/506 02 25 (Kristina).

26
let tradicije

26
let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

051/ 620-699

Ob izgubi Vaših najdražjih
Vam priskočimo na pomoč
in Vam v celoti opravimo
kompletno pogrebno
storitev.

POGREBNE STORITVE, HIPNOS d.o.o., Žlebe 98,
1215 Medvode, P.E. Barletova cesta Preska - Medvode
telefon: 01/ 361 35 89, www.hipnos.si

www.hipnos.si
24-urna dežurna št.: 051 620 699
hipnos@hipnos.si

Izračunajte, koliko bi prihranili z lastno sončno elektrarno.

Brezplačno in hitro s spletno aplikacijo ECE Sonce.

Na ece.si lahko s spletno aplikacijo ECE Sonce z nekaj kliki pridobite izčrpno poročilo s celostnim vpogledom v energetske potrebe svojega objekta in konkretno rešitvijo za sončno elektrarno ter ogrevalni sistem. Odgovorimo vam na vprašanja o potrebni moči elektrarne, predvideni letni proizvodnji, denarnih prihrankih, višini naložbe in njeni dobi vračanja ter višini subvencije Eko sklada.

Brezplačni informativni izračun za lastno sočno elektrarno je lahko v vašem e-nabiralniku že danes.

Dodatne informacije in pogoji za pridobitev informativnega izračuna so dosegljivi na www.ece.si.

EKO SKLAD
SLOVENSKI OKOLJSKI
JAVNI SKLAD

Merijo že trideset let

Lotrič Meroslovje praznuje tridesetletnico. Ob jubileju skupaj z drugimi lastniki zaključujejo sanacijo poslovne stavbe na Češnjici, v podružnični šoli v Selcih pa so poskusno namestili merilni sistem za spremljanje kakovosti zraka.

ANA ŠUBIC

Prvega aprila je minilo trideset let, kar je Marko Lotrič v hiši ženinih staršev v Selcih odprl obrt za kalibracijo tehnic, uteži in pipet. Z leti je obrt prerasla v uspešno družinsko podjetje, ki se je z razvojem bogate ponudbe sodobnih meroslovnih sistemov in rešitev uveljavilo tudi v mednarodnem prostoru. Danes skupina Lotrič Metrology združuje že več kot 170 strokovnjakov s področja meroslovja, zaposlenih v desetih podjetjih v sedmih državah. "Smo vodilni ponudnik meroslovnih rešitev po sistemu vse v enem. S kar 199 akreditiranimi postopki večini strank pokrijemo 95 odstotkov vseh meroslovnih potreb. Lani smo izvedli približno 98 tisoč meroslovnih pregledov oz. v povprečju 383 na dan. Skupni tržni delež na področju meroslovja v Sloveniji znaša 43,9 odstotka. Med našimi referencami je skoraj 22 tisoč podjetij iz 49 držav, za katera na letni ravni opravimo pet milijonov meritev," so pojasnili v Lotrič Meroslovju.

PONOSNI NA ZAPOSLENE

"Ponosen sem na sodelavke in sodelavce, njihov vsakdanji trud in prizadevanja za razvoj podjetja, brez česar mi nikoli ne bi uspelo zgraditi mednarodno

Sanacija poslovne stavbe na Češnjici vključno z ureditvijo okolice bo končana predvidoma v drugi polovici aprila.

uveljavljene skupine Lotrič Metrology," je poudaril generalni direktor Marko Lotrič in dodal, da je ponosen tudi na družino: ženo in njune tri otroke, ki v podjetju prevzemajo vodilna mesta.

Od leta 2015 v ospredje delovanja postavljajo razvoj lastnih meroslovnih produktov in rešitev po meri naročnika, ki omogočajo vse večjo stopnjo avtomatizacije proizvodnih in poslovnih procesov. Ob tem velja posebej omeniti

merilna sistema Exactum za samodejni nadzor parametrov okolja ter Trames za potrebe vhodne, vmesne in končne kontrole izdelkov.

IZZIVI, KI JIH JE PRINESLA EPIDEMIJA

V Lotrič Meroslovju so se lani ob prvem valu epidemije skupaj s partnerji, med katerimi je bil tudi Domel, lotili razvoja medicinskega respiratorja Diham, ki so ga konec aprila predstavili v UKC

Z LJUBEZNIJO DO MEROSLOVJA

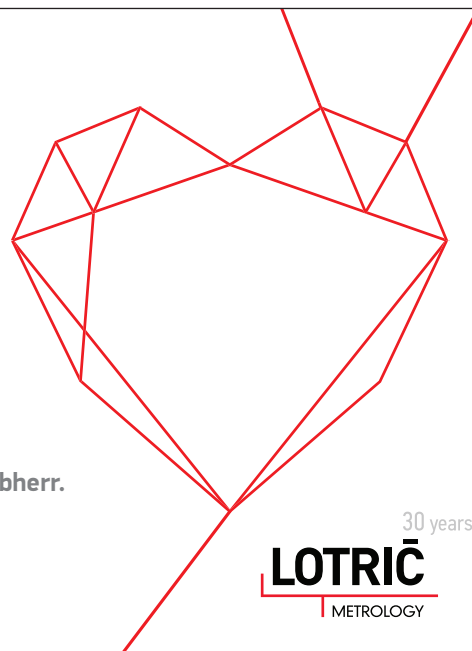
ŽE 30 LET

Meseca aprila 2021 v podjetju LOTRIČ Meroslovje praznujemo 30 let. Ne zamudite posebnih ugodnosti, ki smo jih ob tej priložnosti pripravili v naši spletni trgovini www.lotric.si/trgovina-vstopna.

Spremljajte nas tudi na družbenih omrežjih, kjer v mesecu aprilu za vas tedensko pripravljamo zanimive nagradne igre.

Glavna nagrada je gospodinjski hladilnik proizvajalca Liebherr. Poskenirajte QR kodo ali obiščite spletno stran www.lotric.si/30-let ter odgovorite na zastavljeno nagradno vprašanje.

30 years
LOTRIČ
METROLOGY

Ljubljana. Projekt razvoja respiratorja je podjetju iz Selc prineslo tudi zmago na natečaju Kluba slovenskih podjetnikov za najbolj navdihujoče poslovne zgodbe. Na epidemiološke razmere so se odzvali še z vzpostavitvijo laboratorija za preizkušanje obraznih mask, s čimer so olajšali zagon slovenske proizvodnje. Domačim proizvajalcem so omogočili hitro in učinkovito ugotavljanje skladnosti proizvedenih mask, hkrati pa laboratorij preverja kakovost in ustreznost uvoženih mask.

PRAZNOVALI BODO TUDI NA ČEŠNJI

Praznovanje tridesetletnice podjetja so v Lotrič Meroslovju zaradi epidemioloških razmer morali zamakniti. Kdaj bodo zaznamovali okroglo obletnico, še ni znano, zagotovo pa jo bodo med drugim obeležili tudi na lokaciji na Češnjici, kjer so pred nekaj leti kupili del poslovne stavbe, v kateri so še Občina in dva druga solastnika. Lotrič Meroslovje je z 58-odstotnim deležem največji lastnik stavbe in tako tudi koordinira projekt obsežne sanacije, ki se te dni bliža koncu. V prvi fazi, ki se je začela lani jeseni, so obnovili streho, fasado, vhod v stavbo in uredili jašek za dvigalo. Letos so se lotili še vgradnje dvigala, obnove stopnišča in zunanje ureditve. Ta čas potekajo dela v zvezi z odvodnjavanjem in asfaltiranjem okolice ter zaključna dela pri podpornem zidu. Predvidevajo, da bo sanacija v drugi polovici aprila končana. Vrednost naložbe, ki si jo bodo solastniki medsebojno porazdelili, bo preseгла šeststo tisoč evrov. "Povišanje investicije se nanaša na menjavo zunanje ograje ob cesti, obnovo opornega zidu, asfaltiranje in ureditev nadstrekov. Po celotnem stopnišču in v avli je položen marmor s Hotavelj, ki predstavlja materialno dediščino, pomembno za naše območje," so razložili v Lotrič Meroslovju.

Omeniti velja še družbeno odgovoren projekt, ki so ga ob jubileju pripravili v sodelovanju s podružnično šolo v Selcih, kamor so pred kratkim brezplačno namestili sistem Exactum za spremljanje kakovosti zraka. "Ker se slabša kakovost zraka v zaprtih prostorih odraža v visokih vrednostih CO₂, sistem na osnovi meritev slednjega sporoča, kdaj je prostor treba prezračiti. Prve meritve so med drugim pokazale, da je redno prezračevanje učilnic izjemnega pomena, saj le na ta način otroci dihaajo svež zrak," so poudarili v Lotrič Meroslovju.

V Petrinjo tudi les iz Gorenjske

Akcijo zbiranja pomoči prizadetim v potresu na območju Petrinje na Hrvaškem je organiziralo tudi slovensko lesno združenje zavod Sloles.

MATEJA RANT, FOTO: GORAZD KAVČIČ

V sklopu humanitarne akcije, ki jo je pripravil Sloles, so zbrali tristo kubičnih metrov gradbenega žaganega lesa in drugih končnih izdelkov, vsega skupaj za devet polpriklonnikov. Akciji so se pridružila tudi gorenjska lesnopredelovalna podjetja, med drugim Lesarstvo Gatej Darko in podjetje Mebor iz občine Železniki. Zbrano pomoč iz gorenjske regije so v začetku marca natovorili na tovornjake na žagi Darka Gateja in jih odpeljali najprej proti Straži pri Novem mestu, kjer so jo skupaj s pomočjo iz ostalih delov Slovenije simbolično predali hrvaškemu veleposlaniku v republiki Sloveniji Borisu Grigiću.

Akciji se je po vsej državi pridružilo okrog šestdeset podjetij, med drugim

številna lesnopredelovalna podjetja, ki niso člani Slolesa, pa tudi Slovenski državni gozdovi s svojim hčerinskim podjetjem Snežnik. "Slovenski predelovalci lesa so se za ta humanitarni korak odločili, kljub temu da jim že nekaj mesecev primanjkuje osnovne surovine – hlodovine in da nekateri lesnopredelovalni obrati občasno ustavljajo proizvodnjo," je humanitarno potezo pozdravil direktor združenja Sloles Edo Oblak. Pomoč bodo uporabili pri obnovi v potresu poškodovanega območja Petrinje z okolico. Les bodo lahko prebivalci uporabili pri prenovi ostrešij, predvidoma pa naj bi zadostoval za okrog štirideset stanovanjskih hiš, so pojasnili na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Les, ki so ga zbrala gorenjska podjetja, so na tovornjake naložili na žagi Darka Gateja v Železnikih. Na fotografiji od leve proti desni: župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež, direktor Slolesa Edo Oblak in župan Železnikov Anton Luznar.

V energetske pisarni svetujejo po telefonu

Z Razvojne agencije Sora so sporočili, da v koronačasu svetovanje v Energetsko-svetovalni pisarni poteka po telefonu, in sicer ob torkih od 16. ure do 17.30. Na telefonsko svetovanje se treba predhodno najaviti na tel. št. 04 50 60 220.

Selški pasijon – od mladosti do starosti

V Selškem pasijonu so domačini spregovorili o svojih življenjskih preizkušnjah.

ANA ŠUBIC

Župnija Selca - Bukovščica, Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek Selca in gibanje Pasijonski veter so v letošnjem postnem času pripravili in posneli Selški pasijon – od mladosti do starosti. Nastal je pod okriljem Dnevov Škofjeloškega pasijona in si ga je možno ogledati na spletnih in FB-straneh organizatorjev.

"Pri pasijonu, ki ga je režiral in posnel br. Marko Senica, so sodelovali številni člani občestva. Naši najmlajši z otroškimi risbami križevega pota, glasbeniki, posebnost pasijona pa je, da so naši prijatelji, naši člani pripovedovali svoje izkušnje in zgodbe v življenju, ki so se jih posebej dotaknile," je pojasnila Andreja Megušar, ki je poskrbela za organizacijo. Nastopili so Mirjam in

Vsak si želi in zasluži ljubezen, spoštovanje, nežnost in prijaznost, je eno od številnih sporočil Selškega pasijona. / Foto: posnetek zaslona

Pater Marjan Kokalj je spregovoril o ohranjanju upanja. / Foto: posnetek zaslona

Petra Kokalj, Jera in Tine Štibelj, skavti iz Selc, Ana Ažbe, Luka Kokalj, Vesna Marenk, Darja Štibelj, Andreja in Damjan Gartner, Neža Pegam, sestra Janja Rovtar, Joži Bernik, Marija Rovtar, pater Marjan Kokalj, Marjeta Potočnik ter Marija Zala, David Jan, Marcel Leon in Andreja Megušar. Sodelujoči z gledalci podelijo številne življenjske preizkušnje in spoznanja. Izrazili so hvaležnost za življenje. To prinaša ljubezen pa tudi trpljenje, bolečino in druge težke preizkušnje. Ugotavljali so, da ima vsaka družina vzpone in padce, da si vsak želi biti ljubljen, spoštovan in sprejet, se dotaknili vzgoje, odpuščanja, bolezni, starosti in onemoglosti, ohranjanja upanja v času stiske ...

Z glasbo so Selški pasijon obogatili Jan Triler (orgle) in Janez Triler (vokal), Urban Megušar (violončelo), Niko Rovtar (klaviature) in Ana Šolar (violina). Pri projektu je skupaj sodelovalo okoli sedemdeset ljudi.

V Pasijonskem novičniku tudi pogovor z dr. Moniko Deželak Trojar

V velikem tednu je izšla četrta številka Pasijonskega novičnika, glasila gibanja Pasijonski veter, ki povezuje slovenske pasijonce po vsej domovini, v zamejstvu in po svetu. "Glasilo prinaša novice o različnih pasijonskih dogodkih, ki se odvijajo v postnem času jubilejnega pasijonskega leta 2021, ko se spominjamo treh stoletij Škofjeloškega pasijona. Med prispevki je zanimiv pogovor z dr. Moniko Deželak Trojar, znanstveno sodelavko na Inštitutu za slovensko li-

teraturo in literarne vede ZRC SAZU, ki živi in dela v Železnikih. S Škofjeloškim pasijonom se je začela ukvarjati pod raziskovalnim mentorstvom dr. Matije Ogrina. Povabili smo jo, da se kratko predstavi in nam odstre vpogled v najnovejša raziskovalna odkritja, povezana z jezuitskimi dramskimi predstavami in njihovimi pasijonskimi procesijami, ki nakazujejo možnost, da se je naklonjenost čaščenju Kristusovega trpljenja v škofjeloškem okolju porodila iz pre-

pleta predhodne dolgoletne misijske dejavnosti tako kapucinov kot jezuitov. Ta odkritja so pomembna zato, ker začetke slovenske gledališke zgodovine predstavljajo v novi luči in poudarjajo pomen redovne dramatike za poznejši razvoj gledališča na Slovenskem," je pojasnila koordinatorka gibanja Andreja Megušar in povabila k branju Pasijonskega novičnika. Dostopen je na spletni strani Pasijonskega vetra <http://www.pasijonskiveter.si/>.

Spomenika dobila opis

Pri spomenikih v Dolenji vasi in na "placu" v Železnikih so postavili stebrička z opisom.

ANA ŠUBIC

Ob postanku pri Plečnikovem spomeniku žrtvam v Dolenji vasi in spomeniku na trgu pred cerkvijo sv. Antona v Železnikih je od nedavnega možno izvedeti mariskaj zanimivega. Ob obeh so namreč postavili stebra z opisom spomenika v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku. "Že več let smo se pogovarjali, da bi na ta način označili spomenika. Šlo je za skupno sodelovanje Javnega zavoda Ratitovec, muzejskega društva in občine, ki je stebrička tudi financirala," je povedal podžupan Matej Šubic.

S projektom obnove spomenika v Dolenji vasi se je občina prijavila razpis ministrstva za kulturo. Obnovo načrtujejo prihodnje leto.

Ob spomeniku oz. vodnjaku na "placu" pred cerkvijo obiskovalec med drugim izve, da monolitna usločena bloka predstavljata vpetost Selške doline med hribe in gore ter njeno povezanost s Selško Soro. Kamniti blok med njima premošča vodo in predstavlja povezavo med krajanima ter odprtost v svet. Tekoča voda, ki pomeni življenje, je obenem prisposoda napredka in tudi spoštovanja do moči narave. Bronasta reliefa pripovedujeta zgodovino kraja. Spomenik je bil postavljen leta 2013 v neposredni bližini, kjer je stal javni vodnjak na

Stebriček pri vodnjaku na "placu" pred cerkvijo v Železnikih

Trnju. Zasnovan je bil kot poklon žrtvam poplav in v zahvalo Slovincem za velikodušno pomoč po poplavah leta 2007.

Plečnikov spomenik v Dolenji vasi pa je posvečen padlim borcem, talcem in drugim žrtvam nacističnega nasilja iz Selške doline. Stoji na mestu, kjer je bilo 19. julija 1941 ustreljenih 19 talcev iz begunskih zaporov, med njimi Miro Klopčič iz Železnikov. Oblikovan je kot kapelica – odprta lopa na štirih stebrih z žrtvenikom. V stebre so vgrajeni rečni kamni, nabrani na Bukovškem polju.

Plečnikov spomenik, ki ga je vlada leta 2016 razglasila za kulturni spomenik državnega pomena, je sicer potreben obnove. Občina se je februarja prijavila na razpis ministrstva za kulturo za izbor kulturnih projektov na področju nepremične kulturne dediščine. Predračunska vrednost obnove, ki jo načrtujejo prihodnje leto, znaša 62 tisoč, na občini pa upajo na blizu trideset tisoč evrov sofinanciranja. V okviru investicije nameravajo očistiti in zaščititi lesene dele ostrejša ter vgraditi novo kritino, kar bo preprečilo zamakanje spomenika, poleg tega pa bodo sanirali dostopno pot ter uredili odvodnjevanje in okolico spomenika.

Zgodbe muzejskih predmetov: razglednice

KATJA MOHORIČ BONČA, MUZEJ ŽELEZNIKI

IME PREDMETA: krajevna razglednica

MATERIAL: papir

VELIKOST: 14,5 x 10,5 cm

Muzej Železniki zbira in hrani tudi različno slikovno gradivo. Krajevne razglednice so neprecenljiv dokument za spoznavanje in razumevanje preteklosti – pomembne so tako vsebine zapisov na zadnji strani kot slikovni sprednji del razglednice. S pomočjo razglednic sledimo spremembam v prostoru – gradbenim posegom, urejanju okolice, spremembam v prometu, gospodarskemu razvoju, različnim (spominskim) dogodkom, posebnostim in znamenitostim območja, oblačilni kulturi. Na slikovnem delu razglednice je vsebina, ki jo želi izdajatelj (turistična organizacija, lokalna skupnost, muzej, podjetje ...) posredovati v svet. Razglednica je lahko izvrstna turistična promocija kraja.

Tokrat predstavljam petdelno razglednico Železnikov, ki je bila izdana v sedemdesetih letih dvajsetega stoletja. Založilo

Razglednica Železnikov

jo je Muzejsko društvo Škofja Loka, pododbor Železniki, avtor fotografij je Anton Sedej.

Hranimo in zbiramo razglednice vseh krajev občine Železniki. Zbirko stalno dopolnjujemo in veseli bomo, če jo bomo dopolnili tudi z vašo pomočjo.

Rokodelski izdelek s humanitarno noto

Društvo upokojencev za Selško dolino je sodelovalo v natečaju Zveze društev upokojencev Slovenije.

ANA ŠUBIC

V natečaju za rokodelski izdelek s humanitarno noto, ki ga je razpisala Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS), je ustvarjalo 58 rokodelk iz več kot štiridesetih upokojenskih društev. Na natečaj so se z veseljem odzvali tudi v Društvu upokojencev (DU) za Selško dolino. ZDUS je vsaki rokodelki priskrbel paket s kuhinjsko krpo in brisačo, ki so ju obogatila z izvezenimi motivi. Vodstva društev in koordinatorji programa Starejši

za starejše so nato izbrali upokojenke, ki so jim v marcu, ko praznujemo dan žena in materinski dan, poklonili rokodelske izdelke.

Pri DU za Selško dolino je izdelka z veznino olepšala prostovoljka Majda Gortnar, ki je v pripravo in izdelavo vložila približno štiri ure. Vezenje na brisačo je bilo zanjo velik izziv, saj je to počela prvič. Gortnarjeva je nato 8. marca, na dan žena, skupaj s predsednikom društva Francem Pfajfarjem in vodjo programa Starejši za starejše Anico Tušek obiskala

Jožefa Thaler je bila vesela izdelkov, ki jih je izvezla Majda Gortnar.

obdarovanko: 94-letno Jožefo Thaler iz Zgornje Sorice, ki se je paketa z izdelkoma zelo razveselila. "Povedala nam je o svojem težkem življenju. Iz Dolenjske se je leta 1959 preselila v Sorico. Še vedno ima željo, da bi lahko obdelovala vrt, a jo je bolezen priklenila na invalidski voziček," nam je zaupala Gortnarjeva.

ELEKTRO GORENJSKA, D.D., ULICA MIRKA VEDNOVA 3 A, BRANU

Paket z izvezeno kuhinjsko krpo in brisačo

 skupina
elektro
gorenjska

**Smo Skupina Elektro Gorenjska,
z elektriko povezujemo Gorenjsko.**

 elektro
gorenjska

 gorenjske
elektrarne

 eek
vzdrževanje

Upamo, da se kmalu spet vidimo

V Javnem zavodu Ratitovec komaj čakamo tople pomladne dni in čas, ko bomo koroni pomahali v slovo.

JAVNI ZAVOD RATITOVEC

Pomlad letos prihaja prav počasi, kot bi se tudi ona bala zloglasnega virusa. Prireditvev in dogodkov ni, nekaj jih je sicer na spletu, vendar to ni tisti pravi občutek, ki ga doživimo, če smo na dogodku fizično prisotni, obkroženi z občinstvom. Tako letos tudi ni bilo tradicionalne prireditve Luč v vodo, pa vendar upamo, da bo reka Sora odnesla vse slabe stvari in prinesla novo upanje in lepši pogled v prihodnost.

Sredi februarja smo se prav razveselili, da lahko odpremo muzej in TIC. Odprta sta bila po ustaljenem urniku, tako zaposleni kot obiskovalci pa smo se seveda držali vseh predpisanih ukrepov, saj si nismo želeli ponovnega zapiranja. Žal je prišel nov vladni ukrep in s 1. aprilom smo vrata ponovno zaprli – v upanju, da se kmalu zopet vidimo. Obisk muzeja je v tem času namreč tudi ena izmed varnejših oblik preživljanja prostega časa v zaprtih prostorih. Za pomladni čas smo imeli že precej rezervacij šolskih skupin, tako za obisk muzeja kot vodenje po Železnikih, vendar žal tudi takšnim dogodkom za zdaj slabo kaže.

Smo pa v marcu gostili tudi prvo skupino (po ponovnem odprtju) v igri Pobeg iz mesta Železniki. Bili so navdušeni nad igro, nalogami, všče pa jim je bil tudi sam kraj, ki so ga spoznavali med reševanjem nalog. Prav lepo vabljeni tudi vi (ko bo zopet dovoljeno), da se preizkusite v reševanju nalog, ki jih skriva igra. Je pa igra escape – pobeg iz mesta primerna tudi za darilo; v ta namen lahko v TIC Železniki kupite darilne bone in jih podarite svojim najdražjim.

Na stežaj oziroma samo za šolo in društva ter dejavnosti v t. i. mehurčku smo odprli tudi vrata plavalnega bazena in športne dvorane. Športno dvorano so poleg šolarjev redno obiskovali tudi rokometiški Rokometnega društva Alples, kjer trenirajo tako člani kot tudi druge selekcije. Članska ekipa je v dvorani že izpeljala prvo tekmo. Pod strogimi ukrepi za zaščito pred koronavirusom in seveda brez gledalcev so gostili ekipo iz Krškega; žal so izgubili.

V bazenu so se plavalnih veščin učili učenci domače osnovne šole, gostili pa smo tudi že šole s Škofjeloškega. Prav tako so svoje znanje in moči nabirali nadobudni plavalci Plavalnega kluba Ratitovec Železniki. Popolno zaprtje države je povzročilo tudi zaprtje športnih objektov. Ponovno bomo odprli vrata in na vadbo povabili, ko bo to možno oziroma dovoljeno.

Ponudili smo tudi rojstnodnevne zabave, vendar le za skupine do deset ljudi in za otroke, ki so v mehurčku. Tudi to je sedaj onemogočeno. Za nadaljnje rezervacije in aktualne informacije, na kakšen način je izvedba z upoštevanjem aktualnih epidemioloških ukrepov možna, nam pišite na info@jzr.si.

Res si želimo, da bi se stanje z okužbami izboljšalo, saj komaj čakamo na ponovno odprtje poleg zgoraj omenjenega tudi terase bifeja bazena. Nikakor si oktobra, ko smo morali zapreti, nismo mislili, da bo zaprtje trajalo toliko časa. Prav pogrešamo stik z vami in druženje na terasi ob dobri kavi, vroči čokoladi in sproščenem kramljanju o vsakodnevnih prijetnih in manj prijetnih skrbah, ki jih prinaša življenje.

Pobeg iz mesta Železniki

Mizarstvo „Božo“

**POSREDNIŠTVO PRI PRODAJI
BARV ZA LES PROIZVAJALCA**

NUDIMO VAM:

**IMPREGNACIJE ZA LESENE KONSTRUKCIJE,
UNIVERZALNE IN DEBELOSLOJNE LAZURE ZA LES,
SUŠENJE LESA, IZDELAVO OPORNIH ROK ZA NADSTREŠKE,
IZDELAVO OPAŽA, LADIJSKEGA PODA IN BRUN,
IZDELAVO BALKONSKIH OGRAJ,
KOLOBARJEV ZA OBLAGANJE STEN.**

POKLIČITE NA TEL. 041 697 465 IN SE PREPRIČAJTE

Božo Prezelj, s. p.

Podporezen 6, 4228 Železniki
info@mizarstvo-bozo.si, bozo.prezelj@siol.net
04 519 90 90, 041 697 465

www.mizarstvo-bozo.si

Športnik leta občine Železniki 2020

V Železnikih že triindvajsetič zapored podeljujemo občinska priznanja športnikom, športnim delavcem in športnim društvom.

GREGOR HABJAN

Slovesne prireditve tokrat ni bilo, saj smo bili omejeni z različnimi koronaukrepami, ki nam tovrstnih dogodkov niso dovoljevali. Prireditve kot takšna vedno poteka pod okriljem Občine Železniki, pripravimo jo zaposleni v Javnem zavodu Ratitovec (JZR) po priporočilih in navodilih Strokovnega sveta za šport, ki deluje v okviru JZR. Tokrat vam nagrajene športnike predstavljamo v našem občinskem glasilu, plakete in priznanja pa bodo prejeli prihodnje leto ob razglasitvi Športnik občine Železniki leta 2021. Nagrajene športnike ob tej priložnosti nagovarjamo župan Anton Luznar, predsednik Strokovnega sveta za šport Boris Kavčič in direktor JZR Gregor Habjan.

Nagovor župana mag. Antona Luznarja sledi v naslednjih vrsticah: "Spoštovane športnice, športniki, športni delavci in društva, čeprav je bilo preteklo leto malo drugačno za vse, zaznamoval ga je koronavirus, pa ste športni navdušenci vseeno poskrbeli, da smo tudi tokrat ponosni na vas in vaše vrhunske dosežke. V Sloveniji se veliko ljudi ukvarja s športom, poleg tega pa imamo tudi veliko odličnih športnikov, športnih organizacij in različnih ljudi, ki pomagajo pri razvoju športa. Pri tem je pomemben tako vrhunski kot tudi množični rekreativni šport. Dobri športni rezultati so vedno plod osebnih prizadevanj najprej športnikov samih, njihovih staršev in prijateljev in seveda tudi trenerjev. Ob vrhunskem športu morajo vsi živeti in delati za skupno idejo in cilj. Potrebna pa je tudi veliko trdega dela, vztrajnosti, odrekanja, discipline in tudi kanček sreče. Vsem prejemnikom priznanj čestitam za vaše dosežke, uspehe in dolgoletno delo. Zahvaljujem se vam za zgled, ki ga dajete vsem, posebno mladim. Zahvaljujem pa se vam tudi za dobro promocijo naših krajev, občine in države. Veliko uspehov vam želim tudi v prihodnje."

Boris Kavčič pozdravlja vse nagrajene športnike in poudarja, da smo v občini Železniki ponosni na naše vrhunske športnike, in jim želi še naprej veliko dobrih uspehov in rezultatov. Zaveda se, da se vse začne v osnovni šoli, zato je zelo

pomembno, kako učitelji športne vzgoje pristopijo k svojemu delu. Naša strategija športa temelji na tem, da spodbujamo društva in klube, da organizirajo čim več kakovostnih izvenšolskih športnih vsebin. Poudaril je tudi, da je za nadaljnji razvoj športa v našem lokalnem okolju zelo pomembno, da se ohrani trend investicijskega vzdrževanja v obstoječe športne objekte in da v klubih in društvih ohranimo prostovoljstvo.

Športnike nagovarjam tudi sam kot direktor JZR in vam za dosežena priznanja iskreno čestitam. Lahko rečem, da mi je žal, ker se tokrat nismo osebno srečali z vami, ki nas razveseljujete z rezultati in uspehi. Zavedam se, da ste športniki eni največjih promotorjev naših krajev, naše Selške doline in se vam ob tej priložnosti zahvaljujem in se veselim vaših uspehov tudi v letošnjem letu.

Članek je zaradi prostorske stiske nekoliko okleščen, s popolnimi obrazložitvami uspehov športnikov ga lahko v celoti preberete na spletni strani Javnega zavoda Ratitovec www.jzr.si pod razdelkom Šport/Športnik leta.

Domen Prevc

Zlato plaketo za športnika občine Železniki 2020 je na predlog Športnega društva Dolenja vas prejel smučarski skakalec **DOMEN PREVC**. V obrazložitvi so člani ŠD Dolenja vas zapisali:

"Sezona 2019/20 je bila za Domna Prevca s strokovnega vidika povprečna. Za vse nas pa še vedno vrhunska, saj se je konstantno uvrščal med dobitnike točk.

Na tekmah, ki so potekale na Poljskem, Finskem, v Nemčiji in Švici pa je zasedal mesta od 13. do 30. Glede na konstantnost je dobil priložnost nastopa na prestižni novoletni turneji štirih skakalnic. Tam je zaupanje trenerja Bertonclja več kot upravičilo in se z dvema devetima, desetim in sedemnajstim mestom kot najboljši Slovenec uvrstil na skupno sedmo mesto turneje. To je tudi njegova najboljša skupna uvrstitev na novoletnih turnejah. Dobro formo je nadaljeval tudi po novoletni turneji, saj je na vseh tekmah prihajal med dobitnike točk. Da ni pozabil, kakšni so občutki stati na zmagovalnem odru, mu je to uspelo na ekipni tekmi v Zakopanah, kjer se je skupaj z Anžetom Laniškom, Timijem Zajcem in bratom Petrom veselil tretjega mesta. Svoj posamezni uspeh sezone je s četrtem mestom osvojil v Sapporu na Japonskem ..." (www.jzr.si)

Klemen Tomaševič

Srebrno plaketo za športnika občine Železniki 2020 je na predlog Strelskega društva Lotrič Železniki prejel strellec **KLEMEN TOMAŠEVIČ**. V obrazložitvi so člani SD Lotrič Železniki zapisali:

"Klemen Tomaševič strelja z zračno pištolo na 10 m in z malokalibrsko pištolo na 25 m. Strelskemu društvu Lotrič Železniki se je pridružil leta 1999 in že kot starejši deček osvajal medalje na državnih prvenstvih posamezno in ekipno. V kratkem času je postal eden najboljših strelcev v mladinski ekipi. Osvojil je več naslovov državnih prvakov. Večkrat

je nastopil za državno reprezentanco. Največji njegov uspeh je bil nastop na univerzijadi in nastop na svetovnem prvenstvu. Zadnja sezona je bila na domačem prizorišču zelo uspešna, saj je nanizal veliko lepih uspehov. Zmagal na Regijskem prvenstvu 2020, na odprtem prvenstvu Gorenjske 2020, na državnem prvenstvu 2019/20, na državnem prvenstvu za mešane pare 2019/20 in v skupnem seštevku najmočnejše lige v Sloveniji 2019/20. Povabljen je bil v državno reprezentanco, vendar je moral zaradi delovnih in družinskih obveznosti vabilo odkloniti ..." (www.jzr.si)

Cene Prevc / Foto: Rok Deželak

Srebrno plaketo za športnika občine Železniki 2020 je na predlog Strokovnega sveta za šport pri Javnem zavodu Ratitovec prejel smučarski skakalec **CENE PREVC**. V obrazložitvi so člani ŠD Dolenja vas zapisali:

"Cene Prevc se je v zlati sredini med bratoma Domnom in Petrom kalil v kranjskem skakalnem klubu Triglav. V sezoni 2019/20 je zabeležil kar nekaj reprezentančnih nastopov in je vsako priložnost poskušal izkoristiti. Do svojih nastopov je bil velikokrat kritičen, saj forme s treningov ni vedno uspel prenesti na tekmo. Vsak skakalec, ki se v svetovnem pokalu uspe uvrstiti med najboljših 30, lahko to šteje kot velik uspeh. Cenetu je to v sezoni 2019/20 uspelo na naslednjih tekmah: novoletni del turnee Bischofshofen: 22. mesto, italijanski Val di Fiemme: 19. in 15. mesto, nemški Titisee: 26. in 19. mesto, japonski Sapporo: 19. mesto, romunski Rasnov: 21. in 15. mesto ter finski Lahti: 13. mesto. V Lahtiju pa je poleg odlične posamične uvrstitve poskrbel še za en super uspeh. Nastopil je namreč tudi na ekipni tekmi, kjer je skupaj za bratom Petrom ter Timijem Zajcem in Anžetom Laniškom osvojil odlično 2. mesto, kar je njegov najboljši

ekipni rezultat. Na vsaki tekmi si želimo, da je Cene prisoten, saj ni odličen samo v zraku, ampak je odličen tudi pri njegovih prisrčnih komentarjih pred kamero ..." (www.jzr.si)

Anja Prezelj

Srebrno plaketo za športnico občine Železniki 2020 je na predlog Strelskega društva Lotrič Železniki prejela strelka **ANJA PREZELJ**. V obrazložitvi so člani SD Lotrič Železniki zapisali:

"Anja Prezelj je talentirana mlada športnica, ki spada v krog najperspektivnejših slovenskih strelk. Strelja z zračno pištolo 10 m in malokalibrsko pištolo 25 m. Strelskemu društvu Lotrič Železniki se je pridružila leta 2007 in že kot mlajša deklica in deklica osvaja medalje na državnih prvenstvih posamezno in ekipno. V kratkem času od strelskih začetkov je iz leta v leto napredovala. Z odličnimi nastopi na državnih prvenstvih in državnih ligaških tekmovanjih si je prislužila poziv vodje reprezentance za nastop v slovenski mladinski reprezentanci. Trenutno je v mladinski A-representanci, v letu 2021 prehaja v članske vrste. Zadnja sezona je bila zanjo zelo uspešna. Udeležila se je večjih mednarodnih tekmovanj, zelo uspešno je nastopala tudi doma in je nanizala veliko uspehov. Zmagala je na turnirju mladinske lige, na tekmi Mladi upi pištola skupno, na Salona DC Open in na državnem prvenstvu posamezno ter državnem prvenstvu mešanih parov. Ima status perspektivne športnice pri Olimpijskem komiteju Slovenije in je po merilih strelske zveze najboljša mladinka v Sloveniji za sezono 2020 ..." (www.jzr.si)

Bronasto plaketo za športnico občine Železniki 2020 je na predlog Smučarskega kluba Domel Železniki prejela alpska smučarka **NINA DROBNIČ**. V obrazložitvi so člani SK Domel zapisali:

Nina Drobnič

"Nina Drobnič bo v letošnjem letu dopolnila 18 let. Sedaj je članica Smučarskega kluba Alpetour iz Škofje Loke. Že v otroških kategorijah je dosegla veliko odličnih rezultatov, od večkratne državne prvakinje v slalomu, veleslalomu ter alpski kombinaciji do stopničark na največjih mednarodnih otroških tekmovanjih. Sezona v letu 2019/2020 je bila velik preskok iz otroške v člansko kategorijo. Začela so se mednarodna tekmovanja FIS na zelo zahtevnih terenih, s hudo konkurenco. Tudi na teh tekmovanjih ji je že uspelo priti do medalj. Sezona se je zaradi korona situacije v lanskem marcu čez noč končala. Vseeno ji je uspelo priti do tretjega mesta Slovenskega pokala NEO v kategoriji mlajših mladink do 18 let. Na državnih članskih prvenstvih je osvojila tretje mesto v slalomu. V avgustu in septembru 2020 je trenirala predvsem v Švici, nadaljevanje treningov je bilo na italijanskih in avstrijskih smučiščih. Prve tekme so se začele v novembru ..." (www.jzr.si)

Meta Rejec

Bronasto plaketo za športnico občine Železniki 2020 je na predlog Društva lokostrelcev Eisnern prejela lokostrelka **META REJEC**. V obrazložitvi so člani DL Eisnern zapisali:

"Meta Rejec je svojo lokostrelsko pot začela na začetnem tečaju lokostrelstva v društvu DL Eisern leta 2016. Že takrat se je dalo videti znake, da gre za perspektivno lokostrelko. Po opravljenem tečaju se je tudi včlanila v naše društvo, katerega članica je vse odtlej. Njena prva tekma je bila v sklopu karavanškega pokala v Železni Kapli leta 2016, kjer je pometla s konkurenco in zmagala. Pozimi leta 2019 se je začelo z dvoranskim prvenstvom; to se je končalo februarja z zadnjo tekmo dvoranskega prvenstva v Mariboru in državnim prvenstvom, kjer je Meta dosegla 1. mesto med mladinkami z instinktivnim lokom in 1. mesto med članicami z instinktivnim lokom ter zmagala v Slovenskem dvoranskem pokalu med članicami z instinktivnim lokom. Nato se je udeležila tudi tekmovaljanja v 3D, kjer je na državnem prvenstvu septembra v Prestranku dosegla 1. mesto med mladinkami z instinktivnim lokom ter 3. mesto med članicami z instinktivnim lokom ..." (www.jzr.si)

Tomaž Gartnar

Bronasto plaketo za športnika občine Železniki 2020 je na predlog Rokometnega društva Alples Železniki prejel rokometaš **TOMAŽ GARTNAR**. V obrazložitvi so člani RD Alples Železniki zapisali: "V RD Alples Železniki za bronasto plaketo predlagamo kapetana našega društva Tomaža Gartnarja. Članska ekipa RD Alples se je v sezoni 2019/2020 ponovno uvrstila v 1. B DRL v rokometu, kar je za naše društvo zelo velik uspeh. K temu uspehu je prav gotovo največ prispeval prav kapetan ekipe Tomaž Gartnar. Tomaž je pričel trenirati rokomet v sezoni 2001/2002 in od takrat je zapišan rokometnemu голу. V času srednje šole, ki jo je obiskoval v Ljubljani, je še zmeraj dvakrat tedensko obiskoval treninge v Železnikih, dvakrat tedensko pa v Ljubljani pri takratnem rokometnem

klubu Krim Olimpija. Sedaj pa poleg tega, da je del članske ekipe, že drugo leto pomaga pri treniranju najmlajših igralcev, nikoli pa mu ni težko priskočiti na pomoč pri ostalih klubskih opravilih. Tomaž je na igrišču pravi vodja, soigralce spodbuja tako v голу kot tudi s klopi, če treba, pa zna tudi povzdigniti glas in ekipo vrniti na zmagovita pota ..." (www.jzr.si)

Nika Prevc / Foto: Gorazd Kavčič

Priznanje za perspektivno mlado športnico občine Železniki 2020 je na predlog Športnega društva Dolenja vas prejela smučarska skakalka **NIKA PREVC**. V obrazložitvi so člani ŠD Dolenja vas zapisali:

"Smučarska skakalka Nika Prevc iz Dolenje vasi je osem let pridno trenirala pod okriljem skakalnega kluba Triglav Kranj, s poletjem pa je postala del mladinske državne reprezentance. V reprezentanco so jo ponesli odlični rezultati zimske in poletne sezone. V Planici je konec januarja na državnem prvenstvu v nordijski kombinaciji deklet do 16 let dosegla prvo mesto. Na svečnico je v Kranju v konkurenci deklet do 15 let prav tako v nordijski kombinaciji postala državna prvakinja. Sredi februarja se je v Žireh prvi dan veselila naziva državne podprvakinja deklet do 18 let, drugi dan pa naziva državne prvakinja v smučarskih skokih deklet do 15 let in tudi ekipno so triglavani dosegli prvo mesto. V poletni sezoni je na Ljubnem zmagala na državnem prvenstvu v skokih deklet do 18 let. Nika je posegala po najvišjih mestih tudi v državnem Pokalu Cockta. Bila je prva v skupnem seštevku nordijske kombinacije za mladinke do 16 let ..." (www.jzr.si)

Zlato plaketo občine Železniki za športnega delavca 2020 je na predlog Strokovnega sveta za šport pri Javnem zavodu Ratitovec prejel **MARKO KOS**. V

Marko Kos

obrazložitvi so člani ŠD Omikron plus zapisali:

"Marko je predsednik in koordinator v Športnem društvu Omikron plus, vodja ekipe časomerilcev, licenciran športni funkcionar, idejni vodja ter predsednik organizacijskega odbora prireditve Rally Železniki, član upravnega odbora na krovni zvezi za avto šport v Sloveniji (AŠ 2005) in hkrati tudi velik športni navdušenec, ne glede na športno panogo. Začetki njegovega udejstvovanja na področju športa segajo v leto 1997, ko se je pridružil novo nastajajoči sekciji časomerilcev pod okriljem Športnega društva Dražgoše. Kmalu so se preimenovali v Alples timing, ki ga je vseskozi tako tehnično kot kadrovsko krmaril Marko. Z društvom je nudil tehnično časomerilsko podporo na ogromno športnih prireditvah. V letu 2009 je na Markovo idejo nastalo novo Športno društvo Omikron plus, v katerega je poleg vpeljanih športnih panog vključil tudi avto šport. V nekaj letih so obvladali obrt časomerilstva na avtomobilskih dirkah. V letu 2020 jih je bilo več kot 40, od tega 25 z mednarodno licenco športnega funkcionarja. Po več kot 30 letih se je na Markovo idejo prav v okolici Železnikov ponovno odvijalo pravo reli tekmovanje, in sicer 1. Rally Železniki ..." (www.jzr.si)

Zlato plaketo občine Železniki za društvo 2020 je na predlog Strokovnega sveta za šport pri Javnem zavodu Ratitovec prejelo društvo **SD LOTRIČ ŽELEZNIKI**. V obrazložitvi so člani SD Lotrič Železniki zapisali:

"SD Lotrič je letos praznovalo 70-letnico delovanja. Priznanje je društvo že dobilo za 60-letnico delovanja. V zadnjih 10 letih je društvo naredilo kar nekaj ogromnih korakov v napredku delovanja. Dosegli smo veliko lepih uspehov: bronasta me-

dalja Petre Dobravec na Mediteranskih igrah, več uvrstitev Anje Prezelj med najboljše mladinske strelke s pištolo v Evropi, povprečno sedem uvrstitev letno med nosilce medalj na državnih prvenstvih Strelske zveze Slovenije. Pridobili smo novo strelišče oz. kupili strelske prostore. Vse to je bilo narejeno s pomočjo prostovoljnega dela strelcev in pomočjo sponzorjev. S pomočjo občine smo nakupili elektronske tarče za zračno in malokalibrsko strelišče, agregata za malokalibrsko strelišče, s pomočjo lovske družine smo dobili prizidek skladišča na strelišču pod Sušo ..." (www.jzr.si)

Zlato plaketo občine Železniki za društvo 2020 je na predlog športnega društva Dolenja vas prejel klub **KEGLJAŠKI KLUB ŽELEZNIKI**. V obrazložitvi so člani KK Železniki zapisali:

"Kegljanje ima v Selški dolini že dolgo tradicijo. Od Selc do Železnikov je med

obema vojnoma delovalo osem kegljišč. Kegljanje je bilo takrat pomembno razvedrilo. Prva kegljaška rekreativna tekmovanja so se tako pričela že v sredini šestdesetih let prejšnjega stoletja še na starem kegljišču Pri Meru. V kegljaškem klubu Železniki je danes pri Kegljaški zvezi Slovenije registriranih 45 članov. Imajo tri ekipe. Prva in druga ekipa tekmujeta v drugi Slovenski ligi in v tretji Slovenski ligi, tretja ekipa pa tekmuje v Gorenjski ligi. Vsako leto se jim število članov povečuje. Cilj jim je priti v prvo Slovensko ligo. V klubu si prizadevajo

pridobiti tudi čim več mladine in otrok. V ta namen imajo trenerja kegljanja z licenco, ki jo vsako leto potrjuje. Vso klubsko dejavnost redno objavljajo na svoji spletni strani: www.kkzelezniki.si." (www.jzr.si)

V letu 2020 nismo podelili zlate plakete za športnico občine Železniki, priznanja za perspektivnega mladega športnika občine Železniki in priznanja za posebne dosežke na področju rekreacije v občini Železniki, saj za omenjena priznanja nismo prejeli predlogov.

Kegljaški klub Železniki

Najvišje med elito Domen, Niki Alpski pokal

Nika Prevc odločno po stopinjah starejših bratov

MAJA BERTONCELJ, FOTO: BOBO

Smučarski skakalci so sezono svetovnega pokala zaključili s finalom v Planici na Letalnici bratov Gorišek. V slovenski ekipi so bili vsi trije bratje Prevc, najboljše polete pa je prikazal najmlajši.

Domen je bil na dveh posamičnih tekmah četrti, kar sta njegovi najboljši uvrstitvi v sezoni, na eni je bil osmi, z ekipo pa prav tako četrti. "Četrto mesto ni slab rezultat, je pa malce grenkega priokusa. Glede na mojo celotno sezono sem s podaljšanim koncem tedna v Planici zelo zadovoljen," je po zadnji tekmi sezone povedal Domen Prevc. V skupnem seštevku svetovnega pokala je osvojil 22. mesto (241 točk) tik pred Petrom, ki je bil 23. (230 točk). V seštevku poletov je bil Domen peti. Med skakalno elito je nastopal tudi Cene. V skupnem seštevku je končal na 38. mestu (83 točk), v Planici pa poletel do osebnega rekorda (232,5 metra).

Preteklo zimo je navduševala tudi njihova mlajša sestra Nika. Sredi marca je s tretjo zmago potrdila skupno zmago-

Domen Prevc je bil na zadnji tekmi sezone v Planici četrti.

slavje v Alpskem pokalu. Najboljša je bila s 597 točkami, ki jih je zbrala na osmih tekmah, le dvakrat ni stala na stopničkah. Šestnajstletna skakalka z velikimi koraki stopa proti svetovnemu pokalu.

Strategija razvoja turizma v občini Železniki

Občina Železniki ima kot vse občine v Sloveniji veliko priložnosti za razvoj in širjenje turistične ponudbe.

MARKO GASSER

Potrošnja turistov in prihodki od turizma pozitivno vplivajo tudi na dodano vrednost gospodarstva in drugih dejavnosti, ki dobavljajo proizvode za turistične dobrine in razvijajo različno infrastrukturo. Kljub temu da smo pretežno industrijsko usmerjena občina in da turizem in gostinstvo neposredno prispevata le manjši delež delovnih mest v občini, gre za panogo z najvišjo rastjo. Potrošnja turistov posredno pozitivno vpliva tudi na dodano vrednost drugih dejavnosti gospodarstva, ki dobavljajo proizvode za turistične dobrine. Kaj pa občino Železniki loči od ostalih občin? Ugotavljam, da naša občina nima povsem jasne slike in konkretnih načrtov, kaj si na področju turizma želimo.

Z jasno postavljeno strategijo razvoja turizma v občini Železniki bi si začrtali pot prihodnjega razvoja in smer, v katero želimo iti. Začeti pa je treba postopno, z manjšimi koraki.

Najprej je treba analizirati sistem organiziranosti podeželske alpske destinacije Selške doline, ki temelji na razvoju privlačne turistične ponudbe (ob trajnostnem razvoju in ohranjanju ter interpretaciji naravne in kulturne dediščine) alpskega območja. Opredeliti je treba ponudnike nočitvenih kapacitet, število sob, postelj.

Določiti in spodbujati je treba turistične produkte in jih povezati pod okrilje TIC – turistično-informacijskega centra,

JZR – Javnega zavoda Ratitovec. Naravne in kulturne znamenitosti občine ponujajo veliko možnosti, kot so pohodništvo, dogodki in prireditve, kolesarjenje, oddih in sprostitev v naravi, športne prireditve, lov in ribolov, spoznavanje narave, spoznavanje kulture, jahanje, romarski turizem, tematske poti, narava, opazovanje živali in rastlin, plezanje, ogledi s helikopterjem, padalstvo, kopanje, kreativne delavnice, igrifikacija in uprizoritve, zimski športi, uživanje lokalne kulinarike, gastronomija, kulturne delavnice, muzej, klekljarstvo in kovaštvo, plavž, naravne in kulturne znamenitosti, sakralna dediščina, arheološka, memorialna in naselbinska dediščina, izletniške točke, počitnice v gorah, poslovna srečanja in dogodki, razstave itd. Obenem je treba vlagati v razvoj inovativnih sodobnih produktov, ki sledijo svetovnim smernicam.

Povezati je treba vse nevladne organizacije v Selški dolini, da bodo predstavile svoj pogled na strategijo razvoja turizma ter vse akterje s področja turizma in jih vključiti v pripravo strategije.

Ta dokument je ključen za pripravo občinskega prostorskega načrta, če želimo npr. vključiti nove prostore za kampinganje in kolesarsko stezo v prostor. In kakšen je moj pogled na kolesarsko stezo? Umeščena mora biti v prostor izven naselij, ob reki Sori, na lokaciji od Škofje Loke do Petrovega Brda. Voditi mora mimo gostinskih objektov (Dolenja vas, Luša), mimo športnega parka (Rovn) po

Kolesarska pot v občini Bohinj

starem delu mesta Železniki (Racovnik, Na plavžu) mimo Zalega Loga in Podrošča. Prilagam sliko kolesarske poti iz občine Bohinj kot primera dobre prakse. Zagotoviti je treba, da se bodo tranzitni turisti ustavili in zadržali v našem kraju, namen je tudi, da se turisti zadržijo v nastanitvenih kapacitetah za daljše obdobje.

Da pa bo strategija razvoja turizma v Selški dolini tudi trženjsko zaokrožena, pa gostom lahko ponudimo enodnevnne izlete na pet top turističnih lokacij tudi širše v regiji, ki so dosegljive z mesta nastanitve v Selški dolini. To so:

- Bled z jezerom, otokom s cerkvijo na njem in s srednjeveškim gradom na previsni steni,
- Bohinj – več kot polovica je v območju TNP – je idealno prizorišče za iskalce miru v naravi,
- Triglavski narodni park s parkovnimi potmi, vodenimi izleti, delavnicami in prenočišči v objemu neokrnjene narave, vodne aktivnosti na smaragdni reki Soči,
- Logarska dolina, ena najlepših ledeniških alpskih dolin s slapom Rinka,
- Postojnska jama s svojimi edinstvenimi lepotami kraškega sveta.

V pripravi je strategija turizma za škofjeloško območje

Razvojna agencija Sora je skupaj z občinami Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri lani pristopila k izdelavi nove turistične strategije za razvoj destinacije Škofjeloško 2021–2027. V prvi fazi priprave strategije so bili zbrani osnovni statistični podatki in informacije s področja turizma in razvojnih projektov, ki so jih posredovale občine. V nadaljevanju so pripravljavci nove turistične strategije pridobili podatke s strani vseh deležnikov, ki delajo v turizmu, in vseh zainteresiranih prebivalcev. V ta namen so oblikovali in objavili spletno anketo. Njen namen je bil pridobiti čim bolj relevantne in uporabne informacije za pripravo akcijskega načrta in skupnih turističnih projektov. Temu bosta sledila konkretizacija ukrepov in projektov (skupnih in po občinah) ter priprava akcijskega načrta. Več o novi strategiji turizma za destinacijo Škofjeloško 2021–2027 bomo objavili v naslednji številki Ratitovških obzorij.

Nisem jaz izbrala klavirja, ampak je ta izbral mene

Olesja Horvath je priljubljena učiteljica klavirja v oddelku Glasbene šole Škofja Loka v Železnikih. Iz Ukrajine se je v Slovenijo preselila pred petindvajsetimi leti.

IGOR KAVČIČ

▣ **Komaj ste spet dobro začeli pouk v živo, pa se je v zadnjih dneh spet preselil na splet. Kako je vam uspelo v teh čudnih časih mlade v Železnikih učiti o črno-belih tipkah klavirja?**

Mislím, da je ena glavnih nalog učitelja naučiti učenca samostojnega dela. Po končanem izobraževanju ob igranju instrumenta učitelja seveda ne bodo več potrebovali. Učence ves čas učim pozornega branja not, da razumejo, kaj v njih piše in kaj ne – v notah je tudi mnogo nenapisanega, pa je pri igranju zelo pomembno. Zato so vaje individualne. Mislím, da tako meni kot učencem delo na daljavo ni delalo večjih težav predvsem zato, ker so vajeni samostojnega dela pa tudi zaradi mojih izkušenj poučevanja in natančne razlage. Večji izziv je bil s prvošolci. Tu so mi starši v veliko pomoč. Seveda je pri poučevanju instrumenta zelo pomemben zvok in njegova kvaliteta. Zato je v nižji glasbeni šoli igranje na daljavo skoraj nemogoče.

▣ **Vsekakor je bilo to leto kljub vašemu dolgoletnemu poučevanju na Glasbeni šoli Škofja Loka zelo drugačno, mar ne?**

Leto je bilo zelo drugačno predvsem zato, ker ni bilo običajnih nastopov in koncertov. Nastop je smiselni cilj vsakega, ki vadi, in je tako rekoč pika na i. Poleg tega glasba tudi združuje ljudi, zato mislim, da nastope vsi zelo pogrešamo. Seveda so nastopi po Zoomu boljši kot nič, a to še zdaleč ni dovolj.

▣ **Kako drugačna, kar se tiče glasbenega šolstva, je v primerjavi z vašo rodno Ukrajino Slovenija?**

Odvísno kaj primerjamo in v katerem času: zdaj ali 25 let nazaj. Ukrajina je ogromna in že tam so velike razlike med posameznimi glasbeniki, med šolami, med učitelji in tradicijami poučevanja različnih instrumentov. Pri glasbenikih ogromno pomeni prenos tradicije (šole). Poučevanje instrumenta je individualno, zato vsak glasbenik prenaša na svoje učence neko tradicijo, ki jo je sam podedoval ali prevzel od svojih učiteljev. V Ukrajini in drugih državah nekdanje Sovjetske zveze je odlična tradicija poučevanja klavirja in godal. Tukaj – v Evropi in Sloveniji – je močnejša tradicija poučevanja pihal, trobil, kitare in orgel.

Med organizacijo glasbenega šolstva v Ukrajini in Sloveniji ni velikih razlik. Tudi tam je veliko državnih nižjih glasbenih šol, sledijo srednje in visoke šole. Mislím, da v Sloveniji šolski sistem omogoča učitelju bolj individualen pristop k učencu. V Ukrajini tako rekoč ni milosti. Ko sem leta 1998 začela delati v Sloveniji, sem takoj opazila, da imajo učenci v nižjih glasbenih šolah nauk o glasbi in ne solfeggio, kot v državah nekdanje Sovjetske zveze, torej tudi v Ukrajini. Tam imajo solfeggio od prvega razreda do konca srednje glasbene šole.

Ena prvih stvari, ki mi je padla v oči, da ne bom rekla, da me je pretresla, je bila, kako so izvajalci na odru oblečeni. V Ukrajini morajo biti vsi, od učenca prvošolca do koncertnega izvajalca, na odru lepo, skoraj svečano oblečeni – za dekleta obvezno krilo in čevlji. Po končanem nastopu učencev v

Učiteljica klavirja Olesja Horvath / Foto: osebni arhiv

Ukrajini učenci obdarujejo učitelja z rožami, v Sloveniji pa je ravno obratno. Temu se še zdaj čudim. Če bi zdaj poučevala v Ukrajini? Tam se zdaj pojavljajo privatne šole, kjer se otroci hkrati učijo igrati več instrumentov in jih igrajo enako dobro. Mogoče bi delala v eni od takih šol.

▣ **V Slovenijo ste prišli pred 25 leti kot šolana pianistka. Kaj vas je spodbudilo, da "pripravite kovčke" in si rečete: Olesja, čas je za menjavo življenjskega okolja?**

Leta 1992 sem spoznala svojega bodočega moža, Slovenca, ki je službeno prišel v Ukrajino. Čez leto dni sem res spakirala kovčke in prvič obiskala Slovenijo septembra 1993.

▣ **Kdo je vas navdušil za glasbo, še zlasti za klavir?**

Doma smo imeli pianino. Nanj je igral dedek. Bil je sicer samouk, po posluhu je igral tako klavir kot harmoniko. Bil je zelo nadarjen za glasbo in gledališče. Pri nas je bilo veliko plošč s klasično glasbo, z odličnimi izvajalci. Zato sem pri štirih letih prepevala kakšne teme iz Beethovnovih sonat. Dedek je bil tudi tisti, ki me je odpeljal v glasbeno šolo. Vse to je bilo nekako samoumevno, brez vprašanj. Nisem jaz izbrala klavirja, ampak je klavir izbral mene. Tudi kasneje, pri prehodu na srednjo in visokošolsko stopnjo, je bila moja glasbena pot samoumevna.

▣ **Kako sami vidite današnjo mladino, ki si želi pridobivati glasbenega znanja? Gre za tiste najbolj pridne otroke, ki so tudi v šoli odličnjaki?**

V Železnikih imam enajst učencev. Ko sem prvič prestopila prag predavalnice, sem začutila prijaznost tega okolja, čeprav si nisem predstavljala, da se bom tu zadržala več let. Učenje glasbe je zelo koristno za vsestranski razvoj osebnosti. Poleg tega, da učenec zase odkriva velik in čaroben svet glasbe, se ob tem pri njem razvijajo tudi različne koristne navade, na primer disciplina in zbranost, odzivnost, domišljija in abstraktno mišljenje. Vsakemu, ki ga učim, ne glede na to, ali bo postal glasbenik ali ne, želim, da v življenju najde svoje mesto in postane srečen človek.

Pri učencih zaznali primanjkljaje v znanju

Učenci se te dni znova šolajo od doma, v vrtcih pa izvajajo le nujno varstvo.

ANA ŠUBIC

Potem ko so se konec januarja v šolske klopi vrnili učenci prve triade in so se jim sredi februarja pridružili še preostali učenci, so prvega aprila šole spet začasno zaprli. V času, ko so bile še odprte, na Osnovni šoli Železniki niso imeli večjih težav z izvedbo pouka. Kot je pojasnil ravnatelj Franc Rant, v šoli niso bili obveščeni, da bi bil kakšen učenec okužen z novim koronavirusom. En oddelek je bil v karanteni, a samo en dan. Pri učencu je namreč obstajal sum na okužbo, ki pa je s testom niso potrdili. V Vrtcu Železniki sta bila dva oddelka v desetdnevni karanteni; eden zaradi okužbe otroka, drugi pa zaradi okužbe vzgojiteljice. "Nasploh je tako v šoli kot vrtcu bilo odsotnih manj otrok kot prejšnja leta ob istem času. Dosledno smo spoštovali varnostne ukrepe, zato tudi ni prišlo do prenosov okužbe, četudi je

morda virus bil prisoten pri katerem od otrok ali zaposlenih," je povedal Rant.

Ravnatelj opozarja, da je pouk na daljavo lahko le približek pravemu pouku, ne more pa ga nadomestiti. "Po vrnitvi otrok v šolo smo zaznali primanjkljaje v znanju otrok, kar bo težko odpraviti. Posledice zaprtja šol in vrtcev so hujše, kot se zdi na prvi pogled, ne samo pri znanju učencev. Zelo slab je tudi vpliv pomanjkanja socialnih stikov med otroki in pomanjkanja gibanja. Že nekaj let smo v šoli učencem zagotavljali vsaj eno uro dnevno intenzivnega gibanja, z zaprtjem šol pa je pri mnogih to upadlo na skoraj nič. Kratkoročne težave najbolj zaznavajo starši, ki v mnogih primerih ne morejo zagotoviti varstva na zakonit način, dolgoročne pa bodo otroci čutili še leta."

Od prvega aprila vrtci zagotavljajo le še nujno varstvo. "Težave, ki jih imajo starši z varstvom otrok, se odražajo tudi na

pritisku za vključitev otrok v nujno varstvo. Prijav je bilo veliko, a večinoma ne ustrezajo kriterijem iz vladnega odloka, zato smo lahko sprejeli le šest predšolskih otrok. Za vključitev v nujno varstvo smo upoštevali pogoje, ki so določeni z vladnim odlokom. Starši so morali vlogi priložiti še potrdilo delodajalca," je pojasnil Rant.

Antonov vrtec je med 1. in 9. aprilom zaprt, starši pa so morali sami poskrbeti za varstvo. "Če se bo zaprtje države podaljšalo, bo treba poiskati drugo rešitev, saj ne delajo samo tisti v kritičnih infrastrukturah, pač pa tudi mnogi v podjetjih, ki ne morejo ustaviti proizvodnje," je opozorila ravnateljica Nežka Čufar. Delo v Antonovem vrtcu je sicer od januarja dalje potekalo nemoteno. Nobena skupina ni bila v karanteni. Nekaj otrok je imelo prehladna obolenja, trije pa so bili v karanteni zaradi stika z okuženo osebo v domačem okolju.

Pohodniški dnevnik vabi v hribe

ANA ŠUBIC

Pohodniški dnevnik, ki sta ga lani jeseni pripravila učitelja Irma Prevc in Andraž Pfajfar v sodelovanju z OŠ Železniki, Planinskim društvom za Selško dolino in Javnim zavodom Ratitovec, je naletel na dober odziv. Knjižice, s katerimi spodbujajo gibanje v naravi, spoznavanje okoliških hribov in aktivno druženje z domačimi, so razdelili več kot štiristo osnovnošolskim in predšolskim otrokom. V knjižici je zbranih in na kratko opisanih 14 vrhov. Navdušila je mnogo mladih pohodnikov, da so ob spodbudi staršev osvojili že kar nekaj vrhov. Kot prvemu je knjižico že v začetku januarja uspelo izpolniti petošolcu Rožletu Rešku s Podružnične šole Selca. Zimske razmere ga niso ovirale, v dobrih dveh mesecih pa se je povzpел na več kot 14 vrhov.

Kot pravi Irma Prevc, pričakujejo, da se bodo v teh dneh še našli pohodniki, ki bodo osvojili 14 različnih vrhov. "Komur to uspe, naj knjižico prinese razredničarki oz. meni ali Andražu Pfajfarju, da jo pregledamo, učenec pa bo nato dobil nagrado." Zadovoljna je, da je bil Pohodniški dnevnik lepo sprejet. "Vsak, ki prvič prime knjižico v roke, je navdušen nad lepo obliko in slikami. Veseli smo vsake pozitivne povratne informacije. Lepo je slišati od rednih obiskovalcev določenih vrhov, da sedaj srečajo tudi ljudi, ki jih prej niso ali pa jih ne bi pričakovali. Neka-

Rožle Rešek s Podružnične šole Selca je prvi izpolnil Pohodniški dnevnik. V dobrih dveh mesecih se je povzpел na več kot 14 vrhov.

teri tudi povedo, da še niso slišali za določene hribe in so se nanje povzpeli prvič. Zavedamo pa se, da mora biti tu predvsem volja staršev, ki morajo otroke spodbujati in jim biti zgled, da gredo na pohod. Povedo pa, da je otrokom knjižica motivator in gredo sedaj z večjim veseljem osvajat nove vrhove."

Naša mala knjižnica v Vrtcu Železniki

Naša mala knjižnica je projekt, namenjen promociji bralne kulture.

ALENKA GAJGAR, VZGOJITELJICA

Smo skupina Čebelice in letos smo zadnje leto skupaj v vrtcu. Zelo radi poslušamo, beremo in si pripovedujemo zgodbe, zato smo se vključili v projekt Naša mala knjižnica, s katerim smo se v našem vrtcu srečali prvič. Projekt je namenjen promociji bralne kulture ter evropskih avtorjev in ilustratorjev, ki so uveljavljeni v domovini, ne pa tudi v drugih evropskih državah, ter za širitev slovenske književnosti čez državne meje. Vključuje veliko zanimivih dejavnosti, s katerimi otroke spodbuja k še večji želji po prebiranju knjig in zanimanju zanje.

Projekt vsebuje šest slikanic, ki naj bi jih skozi celo šolsko leto z otroki prebrali in na teme iz knjig pripravljali različne dejavnosti. S pomočnico Ano sva se v danih razmerah trudili otrokom nuditi pestre in razgibane dejavnosti. V oktobru smo si z otroki natančno ogledali šolsko knjižnico ter se seznanili s poklicem knjižničar/-ka. Tudi v naši igralnici smo pripravili kotichek knjižnica. Žal se je zaradi izrednih razmer kmalu zatem vrtec za večino otrok zaprl. To pa nam ni vzelo volje do prebiranja knjig in izvajanja projekta. Prvo slikanico z naslovom O mišku, ki ni imel sani (K. Lepp) smo s pomočjo staršev in otrok spoznavali kar na daljavo. Zgodbo sem prebrala in posnetek posredovala staršem, ki so nato

Pripravili smo svoj bralni kotichek.

Takole so otroci predstavili svoje knjige.

zgodbo doma predvajali svojim otrokom. V sklopu te zgodbe sem nato pripravila nekaj didaktičnih nalog ter otroke povabila k izdelovanju kolaža želvaka. Večina otrok je želvake izdelovala doma, nekaj teh želvakov pa so otroci naše skupine v času nujnega varstva izdelali skupaj z Ano v vrtcu. Nastali so zares dobri želvaki, celo tako dobri, da smo zanje prejeli knjižno nagrado, ki smo je bili vsi sodelujoči zelo veseli.

Ko smo se končno lahko vrnili v vrtec, smo hitro zavihali rokave in nadaljevali delo. Naučili smo se Kako prestrašiti pošast (J. Bauer), narisali svoje pošasti in se pogovarjali o tem, zakaj in kdaj nas je strah. Skozi zgodbo Lekarnar Miško ... ali zakaj ima februar 29 dni (Dr. Jazbec) smo ugotovili, zakaj ima februar vsaka štiri leta en dan več.

Trenutno prebiramo knjigo Mamin zmaj (P. Jaaks) in spoznavamo svoja čustva. Ob tej zgodbi smo preizkusili tudi domišljijo in si izmislili nadaljevanje zgodbe. Na knjižni polici nas čakata še slikanici Kiosk (A. Melece), ki nas bo popeljala v svet sanj in želja, ter Petja sprašuje, zakaj je nebo modro (S. Šesto), ob kateri bomo spoznavali barve ter odgovarjali na večni otroški "zakaj". Tudi teh dveh slikanic se izjemno veselimo. Poleg prebiranja slikanic pa sodelujemo tudi pri skoraj vseh dejavnostih projekta. Pripravili smo svoj bralni kotichek, ki smo ga poimenovali

Gozdiček. Ideje o videzu koticčka so v celoti dali otroci sami.

Celo leto že izdelujemo bralni vlakec. Ob lokomotivo pripenjamo vagončke z naslovi prebranih knjig. Vlakec je že zelo dolg, a menim, da se mu bo do konca projekta priključilo še kar nekaj vagončkov, saj otroci zgodbe zares radi poslušajo. Ob slikanicah imamo tudi ustvarjalnike, tako imenujemo zvezke z nalogami za posamezne slikanice, od katerih so nekatere nagradne. Pripravljamo pa tudi izdelke za literarno-likovni natečaj, za katerega bomo prebrali knjigo Kdo je Nino? (S. Mattiangeli) in narisali risbe o tem, kaj si želimo postati, ko odrastemo. Vemo pa tudi, da brez pisateljev, ki za nas pišejo zgodbe, in ilustratorjev, ki zgodbam dodajo še vizualno podobo, teh ne bi bilo. Zato smo se odločili, da se tudi sami preizkusimo v teh dveh vlogah. V načrtu imamo izdelati svojo lastno knjigo, ki bo ostala naš trajni spomin. Za pomoč smo že prosili pisatelja Žiga X Gombača, ki se je na naše vabilo že odzval in nas bo pri našem delu usmerjal z idejami in napotki. Za sodelovanje se mu že vnaprej najlepše zahvaljujemo.

Pri delu v vrtcu nas vodi misel: Če želite, da so vaši otroci inteligentni, jim berite pravljice. Če želite, da so še bolj inteligentni, jim berite še več pravljič. (A. Einstein)

Živi živo – življenjske veščine odraščanja

Preventivni program pred digitalno zasvojenostjo otrok in mladine

KATKA ŽBOGAR, ZAVOD KRES, FOTO: ANA TRAMPUŠ

Septembra 2020 smo v partnerskem sodelovanju z Društvom U3 Univerzo za tretje življenjsko obdobje in podjetjem Invido začeli izvajati LASov projekt Živi živo – življenjske veščine odraščanja, preventivni program pred digitalno zasvojenostjo otrok in mladine ter za digitalno kompetenco.

S prijatelji pedagogi smo pri delu v vrtcu in šoli prepoznali alarmantno situacijo digitalne zasvojenosti, saj mladim že v vrtcu pešajo življenjske veščine, empatija, sodelovanje, pozornost, koncentracija, vztrajnost, ustvarjalnost itd. Odločili smo se, da nemudoma zavijamo rokave. Prijavili smo se na razpis LAS loškega pogorja in uspešno kandidirali. Samo 14 dni kasneje se je začela kriza zaradi covida-19. In žal je naš projekt pridobil večjo aktualnost. Vsakdo lahko prepozna alarmantnost digitalne zasvojenosti in dejstvo, da danes predstavljajo digitalne tehnologije vse večji del življenja mladih. Gre za nov pojav sodobne družbe, ki se intenzivno stopnjuje in alarmantno kliče po sistematični urejenosti s konkretnimi rešitvami. Na vsa ta zahtevana vprašanja in izzive skušamo odgovarjati s projektom Živi živo – življenjske veščine odraščanja. Vzpostavili smo spletno platformo www.zavodkres.si, kjer so na voljo posnete radijske oddaje z odličnim predavateljem, medijskim svetovalcem Matejem Lozarjem. Gre za sklop radijskih oddaj s temeljnimi smernicami in znanji o prevenciji pred digitalno zasvojenostjo za doseg digitalne kompetence – za starše/skrbnike, pedagoge, stroko in za vse tiste, ki se ukvarjamo z otroki in mladino.

Takoj ko se ukrepi sprostijo, bomo začeli celovit seminar za mentorje z možnostjo pridobitve certifikata za mentorje. Srčno si želimo, da bi vsaka šola, vsak vrtec, vsaka občina imeli svojega medijskega svetovalca, ki na mentorskem tečaju pridobi vsa temeljna znanja. Seminar je brezplačen.

Izvajamo tudi delavnice za otroke in mladino, in sicer Pravljичno ognjišče s pripovedovanjem pravljic ob ognjišču, rokodelstvom, preprostimi praktičnimi znanji, spoznavamo različne pedagoške teme, npr. o pomenu proste igre, zakaj je dolgčas pomemben itd. Delavnice izvajamo tudi za mladino. Digitalna kompetenca je digitalna abstinenca (poklicna orientacija, rokodelstvo, opazovanje sveta, razvoj idej ...). Za izvedbo smo že v dogovoru z Javnim zavodom Ratitovec.

Utrinek z delavnice Pravljичno ognjišče

Skozi predavanja za stroko, širšo javnost, starše, delavnic, e-platforme itd. želimo zgraditi zlati most med dvema pomembnima poloma, in sicer preventivo pred digitalno zasvojenostjo na eni strani in digitalno kompetenco ter digitalnim opismenjevanjem na drugi strani. Glavna ideja je, da odrasli, ki vodimo otroke v svet, vzpostavimo zdravo mejo. Kako zgraditi "digitalni kompas"? Ali kot navaja predavatelj Matej Lozar: "Novi mediji med samoumevnostjo in razmislekom". Skupaj iščemo odgovore na številna vprašanja, odgovarjamo, vodimo skozi predavanja, delavnice, srečanja. Obiščite našo spletno platformo www.zavodkres.si. Pridružite se nam in se obrnite na nas po elektronski pošti info@zavodkres.si ali telefonu 040 172 636 (Katka Žbogar).

Mamicam čestitamo!

Rodile so: **Eva Lušina** iz Dražgoš Tajo, **Špela Štendler** iz Zgornje Sorice Jošta, **Sergeja Primožič** iz Železnikov Liama, **Nataša Obal** z Zalega Loga Nika, **Petra Lotrič** iz Dražgoš Izo, **Janja Dolenc** iz Selc Neco, **Mateja Vozelj** iz Spodnje Sorice Hano in **Nataša Benedičič** iz Martinj Vrha Gabra.

Podatke smo s privoljenjem staršev zbrali na podlagi vlog za dodelitev prispevka ob rojstvu otroka. Seznam vseh novorojencev je tako lahko še daljši, čestitke in dobre želje pa izrekamo tudi mamicam, katerih imena tu niso zapisana.

Martina Logar, svetovalka za družbene dejavnosti, Občina Železniki

Prižgimo bližino

ZALA PREVC, STEG ŽELEZNIKI 1

Ker naša srečanja še vedno potekajo virtualno, smo voditelji v želji, da bi bili naši skavti motivirani za gibanje v naravi, organizirali manjšo orientacijo po okoliških vrhovih. V Suši, na Hujski, Dražgoški gori, Sv. Križu, Sv. Mohorju in Sv. Miklavžu smo skrili kozarce z nalogami, skavtom pa smo poslali tudi zemljevid z označenimi točkami. Otrokom smo dali en mesec časa, da osvojijo vse vrhove, orientacijo pa smo zaključili 22. februarja, na dan, ko skavti v spomin na našega ustanovitelja Roberta Badna-Powella praznujemo dan spomina. Otroci so se skupaj s starši v velikem številu odzvali na izziv, enemu od staršev pa je celotno pot uspelo prehoditi v manj kot osmih urah!

Poleg rednih sobotnih srečanj smo izvedli tudi zimovanje na temo Zaporniki. Otroci so po pošti od sodišča prejeli obtožnico, ki je od njih zahtevala, da opra-

vijo štiri izzive in tako dobijo možnost pomilostitve. Izzivi so bili kuharske, športne, ustvarjalne in duhovne narave. Dan pred sodnim dnom so dokaze o izpolnitvi izzivov poslali sodnikom (beri voditeljem), ki so jih nato na nedeljo povabili na srečanje na Zoomu, kjer so skupaj preverili dokaze in obtožencem dali še zadnje možnosti zagovora. Sodniki so presodili, da so si vsi prislužili svobodo. Ponovno pa smo sodelovali tudi v dobrodelni skavtski akciji Luč miru iz Betlehema. Ta je nosila sporočilo Prižgimo bližino!, saj menimo, da sta v teh časih ljubezen in bližina ključnega pomena, vsako dobro in ljubeznivo dejanje pa pomaga vlivati upanje tistim, ki ga najbolj potrebujejo. Plamen, ki je do nas pripotoval iz Betlehema, smo podelili po naši in sosednjih župnijah, s sredstvi, prejetimi v obliki dobrodelnih prispevkov, pa smo podprli dve organizaciji. Prva je slovenska neprofitna organizacija Lunina vila, katere poslanstvo je zdravljenje in pre-

Orientacija po okoliških vrhovih

prečevanje travm pri otrocih (zlorabe, zanemarjanje itd.), drugi del sredstev pa je šel organizaciji, ki v Libanonu prostovoljno nudi pomoč ljudem, prizadetim po nedavni eksploziji v Bejrutu. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam s svojimi darovi pomagali prižgati luč v življenju mnogih pomoči potrebnih ljudi.

Po Zoomu do zvezd

LAURA RANT, ROD ZELENE SREČE

Deteljice iz Rodu zelene sreče vsako leto z velikim navdušenjem pričakujemo skupne dogodivščine na velikih akcijah. Eno izmed njih je tudi zimovanje med zimskimi počitnicami in če (res velik če) nam ne bi ponagajala korona, bi se odpravili v Novake in tam preživeli konec tedna pravih taborniških dogodivščin, ki jih že vsi zelo močno pogrešamo.

Kljub temu pa taborniki nismo stali križem rok – maškare so zimo že pregnale, zato smo tradicionalno zimovanje preimenovali v (upamo, da ostane netradicionalno) ZOOMovanje. Čeprav smo spali doma, smo si vzdušje taborjenja pričarali tako,

Namesto tradicionalnega zimovanja smo pripravili ZOOMovanje.

da smo postavili šotore iz odej, akcijo pa odprli s prepevanjem taborniške himne. Sledil je teden zabavnih dogodivščin, najprej za najmlajše člane (MČ-je), nato pa še za malo starejše člane (GG-je). Dopoldne so se zabavali z zanimivimi nalogami, ki so jih čakale na prav posebni spletni strani. Med drugim smo se naučili filtrirati vodo in reciklirati papir, izvedeli pa smo tudi veliko o astronomiji. Na spletni strani je bilo mogoče prebirati in soustvarjati tudi stenčas – oglasno desko, ki jo srečamo tudi na pravih akcijah. Na njem pa so se znašle vremenska napoved, šale, zabavne ankete ter zbrani recepti vrhunske taborniške kuhinje. Med njimi tudi jed, ki ne sme manjkati v menajzkah na pravem zimovanju – slavni pica kruhki.

Na programu je bil tudi lov na lisico za najmlajše, ki so se ga udeležili skupaj s starši, in sodobna oblika orientacije – QRientacija – za malo starejše. Pri tovrstni izvedbi se na orientacijsko progo odpravimo s pametnimi telefoni, na kontrolni točki skeniramo QR-kodo, na zaslonu pa se pojavi naloga ali kviz. Popoldnevi in večeri pa so bili namenjeni druženju, seveda na način, ki nam ga narekuje današnji čas. Platforma Zoom, po kateri je letošnja akcija dobila ime, je bila naš virtualni prostor za delavnice, zabavne igrice, spremljali smo modno revijo na daljavo, spoznavali svet in celo opravili taborniško večerjo. Obiskala nas je tudi taborniška vedeževalka, ki je za ceno izkazanega taborniškega znanja pogledala v karte prihodnosti. Tema ZOOMovanja je bila skrb za okolje – duh tematike pa je med udeleženci ostal prisoten tudi po koncu akcije. V tednu od 22. do 28. marca smo se pridružili vseslovenskemu taborniškemu gibanju 7 dni za okolje. Našo aktivnost ste lahko spremljali na naših družbenih kanalih ali pa ste nas videli, kako se s polno vrečko za smeti sprehajamo po Železnikih v okviru Čistilne akcije 2021.

Invazivne tujerodne vrste pod Ratitovcem

Z odgovornim ravnanjem lahko preprečimo širjenje invazivnih tujerodnih vrst in se izognemo visokim stroškom odstranjevanja ter ohranimo edinstveno podobo krajine pod Ratitovcem.

SONJA ROZMAN, ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE,
OBMOČNA ENOTA KRANJ

Tujerodne vrste so vrste, ki so območje izven svoje naravne razširjenosti naselile s pomočjo človeka. Z nami so že stoletja, morda tisočletja, kajti že stara ljudstva so širila semena kulturnih rastlin. Tako smo dobili ajdo iz Kitajske v 14. stoletju. Tujerodna so vsa žita, pa tudi čebula in česen izvirata iz Azije. Konec 15. stoletja, ko je bilo raziskovanje novih dežel v razcvetu, se je uvoz novih rastlin iz daljnih dežel zelo povečal. Tako smo začeli gojiti južnoameriške rastline krompir, koruzo, paradižnik, buče, fižol in še marsikaj. Brez teh rastlin si današnje prehrane pravzaprav ne znamo predstavljati.

Po odkritju Amerike se je okrepila tudi trgovina z okrasnimi rastlinami. Botanični vrtovi in veleposestniki so želeli izstopati in so posadili eksote, rastline iz daljnih dežel. Tako so v Evropo prinesli številne tujerodne okrasne rastline, ki so postajale vedno bolj priljubljene in dostopne tudi manj bogatim, saj vzgoja marsikaterih ni zahtevna. Japonski dresnik, ki ga vsi dobro poznamo, je leta 1847 nizozemsko Združenje kmetijstva in hortikulture razglasilo za najbolj zaželeno novo okrasno rastlino leta. Danes to ni več najbolj zaželeno rastlina, ampak ena od stotih najbolj invazivnih tujerodnih vrst na svetu, saj nam povzroča številne težave. Je zelo trdovraten plevel, preprečuje pomlajevanje gozdov, povečuje erozijo ob vodotokih, povečuje stroške vzdrževanja zelenih površin, povzroča škodo v gradbeništvu, spreminja podobo krajine, izpodriva domorodne vrste in še bi lahko naštevali. Japonski dresnik je dober primer invazivne tujerodne vrste, ki se v novem okolju samostojno razmnožuje in širi ter povzroča negativne vplive na domorodne vrste, ekosisteme, krajino, gospodarstvo ali zdravje ljudi.

Vseh invazivnih tujerodnih vrst pa na nova območja nismo pripeljali kot zaželene vrste, ampak so se nehote pripeljale s tovorom. Tako se je v Evropo že po prvi svetovni vojni pritihtapil na primer koloradski hrošč.

Tudi severnoameriške nebine rade pobegnejo v naravo.

Mnogolistni volčji bob se lahko zelo razraste po travnikih.

NEGATIVNI VPLIVI INVAZIVK VSE VEČJI

Negativni vplivi invazivnih tujerodnih vrst so vedno večji in vedno opaznejši. Zaradi trgovine in hitrega transporta je njihov vnos, pa naj bo nameren ali nenameren, vedno večji. Zaradi škodljivih vplivov je Evropski parlament leta 2014 sprejel Uredbo o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja

Japonski dresnik lahko povzroča škodo v gradbeništvu.

invazivnih tujerodnih vrst, ki za vrste s seznama na območju celotne Evropske unije določa številne prepovedi. Na tem seznamu je trenutno 66 vrst, od tega jih je bilo 18 že opaženih v Sloveniji. Med najbolj razširjenimi rastlinami sta žlezava nedotika in veliki pajesen, vedno bolj se v naravi širi sirska svilnica ("papagajčki"), že nekaj let pa uspešno zatiramo orjaški dežen in kudzu. Vse te vrste so bile nekoč okrasne rastline, žlezava nedotika pa priljubljena tudi med čebelarji. Zdaj je gojenje teh vrst prepovedano, države članice pa smo dolžne zagotoviti sisteme, ki bodo uspešno obvladovali njihovo širjenje. Poleg teh vrst so v Sloveniji tudi druge, ki nam prav tako lahko povzročajo težave.

UKREPATI JE TREBA ČIM PREJ

Pri obvladovanju invazivnih tujerodnih vrst je pomembno, da ukrepamo čim prej, saj je odstranitev tujerodne vrste v trenutku, ko še ni močno razširjena, mogoča, stroški odstranitve pa so relativno nizki. Pravi trenutek je takrat, ko se tega, da bo imela škodljive učinke, še ne zavedamo, zato je treba spremljati tujerodne vrste tudi drugje in se "učiti na napakah sosedov".

Japonski dresnik je zelo trdovraten plevel, preprečuje pomlajevanje gozdov, povečuje erozijo ob vodotokih, povečuje stroške vzdrževanja zelenih površin, povzroča škodo v gradbeništvu, spreminja podobo krajine, izpodriva domorodne vrste ...

Občina Železniki je ena od občin, kjer invazivke še niso močno razširjene. In to je prednost, ki jo velja izkoristiti. Še je čas za ukrepe in trajno odstranitev večine invazivnih tujerodnih vrst v občini. Še najtrši oreh bo japonski dresnik, a tudi tej vrsti lahko preprečite, da bi se razširila na nova območja. Podatke po razširjenosti invazivnih tujerodnih vrst lahko spremljamo na portalu Invazivke.si. V projektu Aktivno proti invazivkam, ki ga vodi Ljudska univerza Škofja Loka s partnerji, bo v letošnjem letu potekal popis invazivk, ki bo pokazal še boljšo sliko o njihovem stanju v občini. V tem trenutku na portalu Invazivke.si za občino Železniki lahko razberemo, da so tu prisotne enoletna suholetnica, kanadska in orjaška zlata rozga, deljenolistna rudbekija, severnoameriške nebine, topinambur, robinija, žlezava nedotika, kalinolistni pokalec, rdeči hrast, japonski dresnik, ambrozija in drobnocvetna nedotika. Vse te vrste razen ambrozije so okrasne rastline. Rdeči hrast so ponekod tudi sadili v gozdove. Tako ga najdemo na primer v sestojih nad cesto proti Davči in Petrovemu Brdu. Rdeči hrast je ameriški hrast, ki zelo obrodi, zato je pri pomlajevanju daleč najuspešnejši in izpodrine vse druge drevesne vrste. Ambrozija se je razširila ob cestah in s hrano za ptice, vse druge vrste pa so večinoma "pobegnile" z vrtov, tako da je veter raznesel njihova semena, ali pa z ostanki obreznih rastlin, ki se jih odlaga v naravo. Čeprav si pri odlaganju ostankov z vrta v naravo predstavljamo, da naravi vrnemo njeno, ni tako. S tem tujerodne vrste vnesemo v naravo, kjer se začnejo samostojno širiti in v nekaj letih postanejo invazivne ter povzročajo škodo. Zato ostankov z vrtov ne odlagajmo v naravo, ampak jih kompostirajmo doma. Pri izbiri vrst za okras vrta moramo biti previdni in izbrati tiste, ki niso invazivne. Izogibajte se zgoraj naštetih pa tudi lovorikovca, ki ga razširjajo ptice, davidove budleje oz. me-

Deljenolistna rudbekija lahko izpodrine vse domorodne vrste z gozdnega roba.

tuljnika in mnogolistnega volčjega boba ("zajčkov"). Odstranjevanje invazivk je zahtevno že z vrta, iz narave, kjer se veliko bolj razrastejo, pa še veliko bolj, zato je vedno na prvem mestu preventiva. Če se zgodi, da je vrsto treba odstraniti z vrta ali narave, pa velja splošno pravilo, da se odstranjuje pred cvetenjem, da ne širimo semen, in s koreninami vred, saj imajo številne v koreninah, gomoljih ali korenih zaloge hranil, ki jim omogočijo ponovno rast. Ostanke je najbolj varno posušiti in sežgati.

Z odgovornim ravnanjem lahko preprečimo širjenje invazivnih tujerodnih vrst in se izognemo visokim stroškom odstranjevanja ter ohranimo edinstveno podobo krajine pod Ratihtovcem.

LIP ODKUP HLODOVINE

LIP BOHINJ
From **wood** to **wonders**.

lipbohinj.si

Vaš partner v gozdu že 70 let
Predelava hlodovine na lastni žagi
Kratki plačilni roki in zanesljivo plačilo
Možnost izbire elektronske izmere

DEMŠAR Viljem ☎ 040 700 058
 KOROŠEC Igor ☎ 030 610 880

TORI POMLAD 2021

MASTER X že od 1.190,00€

leanpay

ENOSTAVNI
OBROČNI
NAKUP!

Diners Club
International

Summit Leasing Slovenija

Made by
ČREŠNIK
Medvode
Slovenija

www.cresnik.si 01/23-55-665

Hiša popolne *mobilnosti!*

Spodnja Senica 20, 1215 Medvode

- VELIKA PONUDBA RABLJENIH VOZIL Z ZNANO ZGODOVINO IN GARANCIJO
- JAMČIMO KVALITETO
- FINANCIRANJE UREDIMO TAKOJ

TOTALNA ODPRODAJA, NORI POPUSTI!

DO
-42% POPUSTA

